

Aviisi

INHOUD

Agenda	2	Om de hoek en toch van ver!!	14
Van het bestuur	3	De Finse Jäger	20
Juhannus Amsterdam, Harkstede en Rotterdam	9	Hän voor gender-gelijkheid in Zweden?	33
Aalto Live in Leerdam	10	Column: Een echte 'hotspot'	36
		Ruskatocht in Fins Lapland	40
		Hämeenlinna en omgeving	42
		Een belangwekkend historisch document	50
		op unieke plek!	56

DATUM	ACTIVITEIT	TAPAHTUMA	LOCATIE/OSOITE
13/4 t/m 7/7	Werken van Miranda Vissers over Kalevala	Miranda Vissersin Kalevala aiheisia töitä	Waalres Museum
9-6-2013 12.30-15.00	Menoa Muksuille, Fins kinderfeest	Menoa Muksuille lasten juhla	Gouda (www.menoamuksuille.com)
22-6-2013	Midzomernachtfeest Vereniging Nederland-Finland	Alankomaat-Suomi Yhdistyksen juhannusjuhla	Harkstede
22-6-2013	Midzomernachtfeest i.s.m. Vereniging Nederland-Finland	Juhannusjuhla yhteistyössä Alankomaat-Suomi Yhdistyksen kanssa	Amsterdam, Paviljoen Aquarius
22-6-2013	Midzomernachtfeest en afscheid pastor/familie Karjalainen	Juhannusjuhla, pastori Karjalaisen ja hänen perheensä läksiaisjuhla	Rotterdam, Finse Zeemanskerk Suomen Merimieskirkko
18-09-2013	Quartet-Lab (Patricia Kopatchinskaja, Pekka Kuusisto, Lilli Maijala, Pieter Wispelwey)	Quartet-Lab (Patricia Kopatchinskaja, Pekka Kuusisto, Lilli Maijala, Pieter Wispelwey)	Eindhoven, Muziekgebouw
17-10 / 19-10	Santtu-Matias Rouvali (dirigeert het Residentieorkest)	Santtu-Matias Rouvali (Residentieorkest)	Den Haag, Dr. Anton Philipszaal
26-10-2013	Groots jubileumfeest VNF (90 jaar)	Alankomaat-Suomi Yhdistyksen 90-vuotisjuhla	Bericht volgt Asiatietao myöhemmin
6-12-2013	Fins Onafhankelijkheidsfeest	Suomen itsenäisyyspäivän juhla	Utrecht, Boerderij Mereveld

Voor meer gedetailleerde informatie kunt u de websites bezoeken van de desbetreffende locaties of via een mail naar vice-voorzitter@vnf.nu

Opgeven van deelname aan de activiteiten van de VNF via info@vnf.nu of tel. nr. 06-55802120.

Lisätietoa tapahtumapaikkojen kotisivulta tai osoitteesta vice-voorzitter@vnf.nu.

Ilmoittautumiset e-mail osoitteeseen info@vnf.nu tai puhelimitse numeroon 06-55802120.

Miranda Vissers in Waalre

Quartet-Lab

Santtu-Matias Rouvali

Van het bestuur

Beste Aviisi lezers,

Ik heb het genoegen om mijzelf voor te stellen aan jullie als het nieuwe bestuurslid van de VNF. Mijn naam is Marjo Kool en ik ben verantwoordelijk voor PR, Aviisi en de Facebookpagina. Mijn taken zullen onder andere zijn het aanscherpen van de doelgroep en het vernieuwen van de gebruikte media. Hierbij kun je denken aan onze website, Facebookpagina en het verenigingsblad Aviisi. De VNF wil graag nieuwe mensen aantrekken met nieuwe ideeën en die een verfrissende blik inbrengen.

Ik ben in Nederland beland vanwege mijn geliefde. We hebben twee prachtige jongens waarvan een naar school gaat en de andere nog thuis is. Wij voeden onze kinderen tweetalig op. Hierdoor kunnen ze zich in Nederland en Finland met de taal redden. Ik ben er trots op om Fins te zijn en kijk uit naar mijn bestuurstaak in de VNF en Finland meer uit te dragen in de Nederlandse maatschappij. Wanneer je in het buitenland woont besef je beter wat je van je eigen land bijzonder waardeert. Voor mij zijn dit

bijvoorbeeld natuur, bos, design, cultuur, Finse "sisu", sauna en de gemoedelijkheid van de mensen.

Bij het verschijnen van dit nummer van Aviisi zullen we via de Midzomerviering een doorkijkje nemen naar het najaar. Er zijn drie plaatsen waar een typisch Fins Midzomer-feest plaatsvindt:

1) Harkstede, waar de tradi-

>

Johtokunnalta

Arvoisat Aviisin lukijat,

Minulla on ilo esittäätyä teille SAY:n uutena hallituksen jäsenenä. Minun nimeni on Marjo Kool ja vastuualueeni ovat PR, Aviisi sekä SAY:n Facebook sivu. Tavoitteeni on tarkentaa kohderyhmät sekä uudistaa Suomi-Alankomaat Yhdistyksen käyttämät mediat. SAY:n tavoitteena on saada uusia ihmisiä mukaan toimintaan tuomaan uusia ideoita ja tuoretta näkökulmaa asioihin.

Miten olen tänne Hollantiin eksynyt, on rakkauden vuksi. Meillä on kaksi mahtavaa

poikaa, joista toinen on koulussa ja toinen vielä kotona. Kasvatamme lapsemme kaksikiliseksi, että he tulevat aikuisina toimeen kummalakin äidinkielellään. Minä olen ylpeä suomalaisuudestaani ja olen mielelläni mukana SAY:n toiminnassa tehden Suomea edelleen tutumaksi hollantilaisille. Nän ulkomailla asuen korostuvat kotimaasta asiat, joita arvostaa. Minulle nämä asiat ovat Suomen luonto, metsä, design, kulttuuri, suomalainen sisu, sauna ja ihmisten mutkattomuus.

Tämän numeron ilmaantuessa siirretään katse Juhannuksen kautta kohti syksyä. Traditionaaliseen Juhannuksen viettoon on kolme vaihtoehtoa: 1) Harkstede, suomalainen sauna on lämpimänä koko illan pienien järven rannalla. 2) Rotterdam, Merimieskirkolla vietetään Juhannusjuhlia ja samalla myös Jarmo Karjalai-

>

tionele sauna de hele avond aanstaat bij een mooi meer. 2) Rotterdam, waar het Midzomer-feest gevierd wordt in de Finse Zeemanskerk waar tegelijkertijd het afscheid plaatsvindt van Jarmo Karjalainen. 3) Amsterdam, Paviljoen Aquarius. Hier kan je bijvoorbeeld met je eigen fiets door het Amsterdamse Bos fietsen en dan via de veerpont over de Nieuwe Meer naar het Paviljoen Aquarius, dat open is tot in de vroege uurtjes met muziek.

Zaterdag 26 oktober is er het grote 90 jarige jubileumfeest vanwege het 90 jarig bestaan van de VNF. We gaan het feest organiseren in een

passende omgeving en er een leuke avond van maken met typisch Fins eten: een drie gangenmenu en een avondprogramma. (Zie hiertoe alvast onze aankondiging in dit nummer).

We gaan ook een prachtig jubileumnummer van Aviisi uitgeven dat begin oktober verschijnt. Als je graag wilt vertellen wat jou bindt met Finland, dit kan bijvoorbeeld een reis naar Finland zijn geweest, een mooie Finse herinnering, artiest, zanger, etc. neem dan contact op met vice-voorzitter@vnf.nu om een artikel hierin te schrijven.

sen läksiäisiä. 3) Amsterdam, Paviljoen Aquariukseen voit tulla esimerkiksi polkupyörällä Amsterdam Bos'n läpi ja sieltä lautalla Nieuwe Meerin ylitse. Paviljoen Aquarius on auki aamuyöhön asti musiikin säestämänä.

Lauantaina lokakuun 26. päivä on Suomi-Alankomaat Yhdistyksen suuri 90-vuotis Jubileum juhla. Järjestämme juhlaan sopivan ympäris-töön mukavan illanvieton tyypillisten suomalaisten makujen ja asioiden kera: Kolmen lajin päivällinen ja ohjelmaa pitkin iltaa. (Katso juhla ilmoituksemme tässä numerossa.)

Een aantal andere activiteiten in het najaar zijn o.a.:

- Kerstconcert
- Kerstmarkt Finse Zeemanskirk
- Fins Onafhankelijkheidsfeest

Als je lid wilt worden van de VNF neem dan contact op met info@vnf.nu.

Een hele prettige zomer toe-gewenst!

Marjo Kool

Tulemme myös työstämään muhkean Jubileum Aviisi numeron, joka ilmestyy lokakuun alussa. Mikäli haluat kertoa mikä Sinut yhdistää Suomeen, oli se sitten matka Suomeen, kiva suomalainen muisto, suomalainen taiteilija, laulaja, jne., ottakaan yhteyttä vice-voorzitter@vnf.nu artikkelin merkeissä.

Muutamia muita tapahtumia syksyllä:

- Jouluconcertti
- Merimieskirkon Joulumarkkinat
- Suomen Itsenäisyyspäivä juhlat

Mikäli haluat liittää uudeksi jäseneksi, ota yhteyttä info@vnf.nu.

Toivotan kaikille oikein mu-kavaa kesää!

Marjo Kool

MIDZOMERNACHTFEEST NU OOK IN AMSTERDAM

Een aantal van onze leden onder leiding van Ari Kaismo organiseert nu ook in Amsterdam een heus Fins Midzomernachtfeest dat ook toegankelijk is voor onze leden. De locatie is Paviljoen Aquarius aan de Nieuwe Meer. Dit paviljoen is gelegen op een uniek plekje met een mooi terras en strandje aan het water. De bereikbaarheid

is bijzonder goed en vermeldenswaardig is dat er vanuit het bosplan tot 18.00 uur een pontje vertrekt waarbij men voor € 1,- p.p. naar de aanlegsteiger naast het paviljoen gebracht wordt (kinderen en fietsen € 0,50). Wilt u een dagje fietsen of zonnen in het Amsterdamse bos en combineren met een gezellige Finse midzomernachtfeest

met Finse muziek dan kan dat dus.

Op zaterdag 22 juni vanaf 16.00 is iedereen welkom en zullen er voor de kinderen diverse spelletjes zijn. Het feest duurt tot in de kleine uurtjes dus kunt u een lange zomeravond aan het water ook in Amsterdam meemaken. Op de eerste etage kan er naar hartenlust gedanst worden op >

JUHANNUKSENVETTOA NYT MYÖS AMSTERDAMISSA!

Ari Kaismon järjestää yhdessä muutamien Yhdistyksemme jäsenten avustuksella kunnon juhannuspippalot joka on avoin kaikille halukkaille. Paikkana on Amsterdamse Bos-puistoalueen Nieuwe Meer-järven rannalla sijaitseva Aquarius-paviljonki. Paikka on ainutlaatuinen terasseineen ja rantoineen. Kulkuyhteydet paikalle ovat

hyvät ja niistä mainittakoon kevyen liikenteen lossi, joka kulkee paikan laiturille klo 18.00 asti järven toiselta puolelta. Matka maksaa euron / henkilö, lapset ja polkupyörät 50 senttiä. Amsterdamse Bos-puistossa voi viettää päivän vaikka ensin pyörällen tai aurinkoa ottaen, minkä jälkeen voi nauttia juhannusjuhlasta suomalaisen musiikin kera.

Juhla pidetään lauantaina 22. kesäkuuta klo 16.00 lähtien. Lapsille on tarjolla erilaisia pelejä. Juhla jatkuu pikku tunneille saakka, näin Amsterdaminakin voi viettää oikeata juhannusiltaa järven rannalla! Ravintolan yläkerrassa voi tanssia suomalaisen CD-musiikin tahdissa. Pääsymaksu on 15 € / hlö, alle 11 vuotiaille 5,50 €. Hintaan sisältyy keitto, >

Finse CD-muziek. De toegang bedraagt voor iedereen € 15,- en voor kinderen tot en met 10 jaar € 5,50. Hiervoor krijgt u een kop soep met een broodje en vier consumptiebonnen van € 1,25. Voor de kinderen is er patat frites en volop limonade. Wilt u meer nuttigen of drinken is dat voor eigen rekening.

Iedereen is van harte welkom!!!!

Locatie: Paviljoen Aquarius
Anton Schleperspad 10,
1066 BV Amsterdam
Datum/tijden: zaterdag 22 juni vanaf 16.00 uur tot ??

leipää ja neljä 1,25 € arvoista juomakuponkia. Lapsille on tarjolla ranskalaisia perunoita ja limonadia. Lisätilaukset omaan piikkiin.

Kaikki ovat tervetulleita!!!!

Paikka: Paviljoen Aquarius,
Anton Schleperspad 10,
1066BV Amsterdam.

Aika: Lauantai 22. kesäkuuta klo 16.00 - ??

Hinta: 15,00 € / hlö, alle 11 vuotiaat lapset 5,50 / hlö.

Kosten: € 15,00 p.p. en kinderen tot en met 10 jaar € 5,50.
Aanmelden: uiterlijk 15 juni via het secretariaat van de Vereniging Nederland-Finland E. info@vnf.nu of T. 06-55802120.

Openbaar vervoer:
Bus 69: Sloterdijkstation - Schiphol op zaterdag 1x per half uur.
Bus 197: Marnixstraat - Schiphol op zaterdag 4x per uur.
Vanaf de bushalte is het 50 meter lopen naar het paviljoen.

Met de auto:
Vanaf de A4 richting Amsterdam:
Neem na de Schipholtunnel de afslag S107 Sloter/Schinkel. Onderaan de afslag rechtsaf en vervolgens rechts de Oude Haagseweg in.
Vanaf de A1 richting Amersfoort of de A2 richting Utrecht:
Neem de A10 richting Den Haag, vervolgens de afslag S107 Sloter/Schinkel. Onderaan de afslag linksaf en rechts de Oude Haagseweg in.

Haagseweg in.
Vanaf de A4 richting Den Haag:
Volg richting Den Haag en neem de afslag S107 Sloter/Schinkel. Onderaan de afslag linksaf, vervolgens rechts de Oude Haagseweg in.
Vanaf de A1 richting Amersfoort of de A2 richting Utrecht:
Neem de A10 richting Den Haag, vervolgens de afslag S107 Sloter/Schinkel. Onderaan de afslag linksaf en rechts de Oude Haagseweg in.

Parkeren (gratis): De weg oversteken richting recreatie- en natuurpark de Oeverlanden en de brug over. U bent gearriveerd bij Paviljoen Aquarius.

Ilmoittautuminen viimeistään 15. kesäkuuta Alankomaat-Suomi Yhdistyksen sihteerille sähköpostitse info@vnf.nu tai numeroon 06-55802120.

Bussiyhteys pysäkkille "Anderlechtlaan":

Bussi nr. 69: Sloterdijkin rautatieasema - Schiphol lauantaisin kerran puolessa tunnissa.
Bussi nr. 197: Marnixstraat - Schiphol lauantaisin 4 x tunnissa. Paviljonki sijaitsee 50 metrin päässä pysäältä.

Auto:

Amsterdamiin pääin A4-motoritieltä: Schiphol tunnelin jälkeen S107 Sloter / Schinkel-suuntaan. Käännny ulosajon jälkeen oikealle, sen jälkeen uudestaan oikealle Oude Haagseweg-tielle.
A1 Amersfoortista tai A2 Utrecht-tiistä pääin: Aja kehätietä A10 Haagiin pääin. Ulosajo S107 Sloter / Schinkel-suuntaan. Käännny ulosajon jälkeen oikealle, sen jälkeen uudestaan oikealle Oude Haagseweg-tielle.

Haagseweg-tielle.
A4 Haagiin pääin: Ulosajo S107 Sloter / Schinkel-suuntaan. Käännny ulosajon jälkeen oikealle, sen jälkeen uudestaan oikealle Oude Haagseweg-tielle.

A1 Amersfoortista tai A2 Utrecht-tiistä pääin: Aja kehätietä A10 Haagiin pääin. Ulosajo S107 Sloter / Schinkel-suuntaan. Käännny ulosajon jälkeen oikealle, sen jälkeen uudestaan oikealle Oude Haagseweg-tielle.

Parkkeeraaminen (ilmainen): Seuraa kylttiä "recreatie- en natuurpark de Oeverlanden", aja sillan yli. Olet saapunut Aquarius-paviljongille.

MIDZOMERNACHTFEEST HARKSTEDE

**Het Finse Midzomernachtfeest wegens
groot succes voor de vijfde keer in Harkstede
(nabij Groningen) ook voor u!**

Op zaterdagavond 22 juni 2013 gaan wij al weer voor het vijfde jaar in successie het Finse Midzomernachtfeest Juhannus op een fantastische wijze vieren in Harkstede. Dit typisch Finse feest zal plaatsvinden in goede samenwerking tussen de Vereniging Nederland-Finland en de Finnish Dutch Trade Guild.

Deze feestavond van 18.00 uur tot 24.00 uur is bedoeld voor leden van beide verenigingen en hun eventuele introducés uit het hele land en vindt volgens traditie plaats bij de familie van Donderen van Suomen Log House. Deze unieke locatie heeft een grote tuin, gelegen aan een helder en schoon meer waar

gezwommen kan worden, met vrij toegankelijke binnen- en/ of buitensauna aan het water. Wilt u liever gebruik maken van een echte Finse hot tub? dan kan dat ook; het water is warm bij aankomst. Na een ontvangstdrankje gaat de barbecue aan en zijn er volop hapjes en drankjes de hele avond onbeperkt verkrijgbaar. >

JUHANNUS HARKSTEDE Suosittu suomalainen juhannuksenvietto viidettä kertaa Groningenin läheellä Harkestedessä!

Lauantaina 22. kesäkuuta 2013 saamme jälleen viettää niin suomalaista juhannusta kuin Hollannissa vain on mahdollista Harkestedessä. Juhla järjestetään Alankomaat-Suomi Kauppakillan ja Alankomaat-Suomi Yhdistyksen yhteistyönä. Juhla alkaa klo 18.00 ja päättyy klo 24.00. Se on tarkoitettu Yhdistykselle ja jäsenille ja heidän kutsuvierailleen koko Hollannin alueelta. Juhlan vietto

tapahtuu perinteisesti van Donderen perheen Suomen Log House-puutalossa.

Perheen talon pihapiiri suurine pihoinneen, sisä- ja ulkosaunoineen, uimakelpoisine järvineen ja lämminvesialtaineen on erityisen sopiva tapahtumalle. Tervetuliaisaljan jälkeen tarjolla on runsain mitoin grilliruokaa, herkullisia suupaloja ja juomia. Kodikkaasti valaistulla

pihalla soitetaan vuoroin elävä ja vuoroin cd-musiikkia, siellä on mukava rupatella ystävien kanssa ja luoda uusia tuttavuuksia.

Jos tulette paikalle kauempaa, lähistöllä Westerbroekissa sijaitsee Hotel v/d Valk, missä monilla juhannusvierailulla on tapana yöpyä. Voimme järjestää halukkaille taksi-kyydityksen tai voitte tietyisti huolehtia itsekkin asiasta. >

De tuin is sfeervol verlicht waar live muziek afwisselend met CD muziek zorgt voor een typisch Finse Midzomernacht-stemming, waar u samen met uw vrienden of nieuw te maken kennissen eens heerlijk kunt bijpraten. Komt u van ver dan zijn er goede overnachtingsmogelijkheden in Hotel v/d Valk in Westbroek, waar de meesten van de Juhannusvierders zich verzamelen. Een taxi kan

door ons geregeld worden. Uiteraard kunt u ook op eigen gelegenheid gaan.

Zet nu reeds zaterdag 22 juni in uw agenda! Dit mag u niet missen. Reserveer vanaf nu al vast per mail bij het secretariaat van de Vereniging Nederland Finland: info@vnf.nu of telefonisch 06-55.80.21.20. Bij aanmelding ontvangt u het adres en een routebeschrijving.

De kosten, incl. sauna, eten en drankjes, bedragen voor leden van de VNF en hun vrienden/introducés € 19,50 p.p. (van 5 tot 15 jaar € 12,-); Niet leden betalen € 25,-.

Iedereen is van harte welkom, maar reserveer nu!

Jacques Groenendijk

Pistäkäähän päivämäärä 22. kesäkuuta muistiin, tätä ei kannata jättää väliin! Varaukset voitte suorittaa Alankomaat-Suomi Yhdistyksen sihteerillemme sähköpostitse: info@vnf.nu tai puhelimitse 06-55.80.21.20. Ilmoittautuneille lähetetään osoite ja ajo-ohjeet. Illan hinta on 19 € / hlö jäsenille ja heidän kanssaan tuleville vieraille ja se sisältää saunan, ruuan ja juomat. 5-12 vuotiaat maksavat 12 € / hlö, muut (ei-jäsenet) 25 € / hlö.

Olette kaikki tervetulleita. Teettehän varauksenne ajoissa!

Jacques Groenendijk

MIDZOMERNACHT

ROTTERDAM, 22-6-2013

Op 22-6 vieren wij het afscheid van de familie Karjalainen.

Om 16 uur beginnen wij met een kerkdienst en daarna is de receptie.

Op 22-6 vieren wij ook het traditionele Midzomerfeest met bbq , dans en muziek.

Kosten hiervoor zijn: 25€/persoon, 20€/lid, kinderen t/m 12 jaar -50%.

Wij vragen u vriendelijk aan te melden voor 18-6 bij:
eeva-maria.ranta@merimieskirkko.fi, tel. 010 436 6164

U bent van harte welkom!

De Finse Zeemanskerk
's-Gravendijkwal 64
3014 EG Rotterdam
+31(0)10 436 6164

JUHANNUSJUHLA

ROTTERDAM, 22.6.2013

Klo 16.00 Messu, jonka jälkeen kirkkokahvit ja Pastori Jarmo Karjalisen ja hänen perheensä lähtöjuhla.

Tämän jälkeen juhannustanssit ja grilli. Monipuolinens grillimenu 20 €/jäsen ja 25€/ei-jäsenille, alkoholi-juomat maksetaan erikseen.

Ilmoittautuminen 18.6. mennessä
eeva-maria.ranta@merimieskirkko.fi tai puh. 010 436 6164.

Tervetuloa!

Taru Savelius-Latvus
Port Chaplain
Benelux-maiden Suomen
Merimieskirkko
Rotterdam
+31(0)6 6837 90940
taru.savelius-latvus@merimieskirkko.fi

AALTO LIVE IN LEERDAM

Vrijdag 10 mei hebben we mede namens de VNF een bezoek gebracht aan de Glasblazerij in Leerdam waar voor de eerste keer Finse glasblazers van de Iittala-fabriek samen met de Nederlandse glasblazers een demonstratie hebben gegeven van de kunst van het glasblazen.

Nederlandse glasblazers lieten zien hoe een wijnglas geblazen werd en glasblazers van Iittala lieten voor het eerst buiten Finland zien hoe de beroemde Aalto-vaas werd geblazen.

Het was een doorlopende voorstelling en de belangstelling was redelijk groot.

De Finse glasblazers Risto

Sipilä en Tero Valimaa lieten vanaf het begin van de dot vloeibaar glas tot het eindproduct zien hoe de vaas zijn uiteindelijke vorm kreeg in de houten mal van appelhout. We hebben de Finse glasblazers wat vragen kunnen stellen over de geschiedenis en de werkwijze van Iittala . Iittala is bekend geworden in

Nederland in 1980 met hun moderne design van glasbla-zen.

De fabriek van Iittala staat in Hämeenlinna-stad sinds 1881. De beroemdste kunstenaars waren Kaj Franck en Alvar Aalto, de architect en ontwerper van glas, kleding en meubels.

Enkele van de bekendste kunstenaars in dienst van Iittala waren:

De vrouw van Alvar Aalto, Aino Aalto, Oiva Toikka, Timo Sarpaneva en Tapio Wirkala. Het assortiment van Iittala is zeer groot, van glazen vogels, kandelaars, vazen, porselein-

AALTO LIVE IN LEERDAM

Perjantaina 10. päivä toukokuuta vierailimme myös Alankomaat – Suomi yhdistyksen nimissä lasinpuhallusnäyttelyssä Leerdamissa, jossa ensimmäistä kertaa Iittalan suomalaiset lasinpuhaltajat työskentelivät yhdessä hollantilaisten lasinpuhaltajien kanssa. Yhdessä he esittelivät kuinka lasi puhalletaan.

Hollantilaiset puhaltajat näyttivät kuinka viinilaseja puhal-letaan ja Iittalan puhaltajat esittelivät ensimmäistä kertaa ulkomailta kuinka tunnettu Aalto maljakko tehdään.

Esitys jatkui koko päivän ja yleisöä oli kohtuullisesti palkalla. Suomalaiset puhaltajat Risto Sipilä ja Tero Valimaa

näyttivät alusta asti kuinka Aalto maljakko syntyy. Pienestä palosta nestemäistä lasia lopputulokseen saakka ja miten maljakko saa lopullisen muotonsa puisessa omenapuusta tehdystä muotissa. Saimme tilaisuuden esittää kysymyksiä suomalaisille puhaltajille Iittalan historiasta ja työmenetelmistä.

Iittala tunnetaan Alankomaissa vuodesta 1980 asti modernista lasinpuhallusen muotoiluista. Iittalan tehdas sijaitsee Hämeenlinnassa vuodesta 1881 lähtien ja sen kuuluisimmat taitelijat olivat Kaj Franck ja Alvar Aalto, kuuluisa arkkitehti ja lasin-, vaatteiden- ja huonekalujen suunnittelija. Muita tunnettua Iittalan taitelijoita olivat Alvar Aallon vaimo Aino Aalto, Oiva Toikka, Timo Sarpaneva ja Tapio Wirkala.

Iittalan valikoima on erittäin laaja lasisista linnuista, kyntteliköistä, maljakoista, posliinilautasista, mukeista

nen borden, bekers tot gietijzeren pannen en bestek. Een design blijft bestaan zolang de vraag groot genoeg is en een nieuw design wordt door een groep designers ingediend bij Iittala, die uiteindelijk beslist of een design in productie wordt genomen.

De Aalto-vaas wordt vervaardigd in een houten mal met een grove buitencontour en een stalen mal die een gladdere buitencontour oplevert. Bij de vraag waar de vorm van de vaas, die al bestaat sinds 1936 en ontworpen is door Alvar Aalto, van afgeleid is, was

het antwoord: de golvende beweging van het water in de duizenden meren die Finland bezit.

Handwerk wordt nog alleen toegepast voor kunstobjecten en de meeste andere producten worden fabrieksmatig geproduceerd.

>

aina valuurautapannuihin ja ruokailuvälineisiin saakka. Tuotantoa jatketaan aina niin kauan kun kysyntä on tarpeeksi suurta. Uusi muotoiluidea hyväksytään Iittalan sisäisessä ryhmässä, joka myös

lopulta päätää otetaanko uusi muotoilusarja tuotantoon.

Aalto maljakko valmistetaan joko puissa muutissa, joka antaa sille karkean ulkoreunan tai metallisessa muo-

tissa, jolloin ulkokuoresta tulee tasaisempi ja sileämpi. Kysymykseen: "mistä Aalto maljakko, joka syntyi jo vuonna 1936 Alvar Aallon suunnittelemana, on saanut muutonsa"? Tähän kysymyk-

>

Het symbool van Iittala is ontworpen door Timo Sarpaneva en de I symboliseert de glaspip en de rode dot is de gloeiende vloeibare massa van de glasdot!

Of de samenwerking met Glasblazerij Leerdam vaker gaat plaatsvinden kon Risto Sipilä niet zeggen. Dat er grote verschillen waren tussen glasblazerij Leerdam en Iittala wist hij nog wel te vertellen.

seen saimme vastauksen, että muoto on peräisin Suomen tuhansien järvienvaaloilevasta veden liikkeestä. Käsityötä sovelletaan nykyään ainoastaan taidekappaleisiin, muttuotteet valmistetaan suurimmaksi osaksi Iittalan tehtaassa tehdastuotantona. Timo Sarpaneva on suunnitellut Iittalan symbolin. i symbolisoii lasipiippua ja punainen täplä esittää hehkuvalaa nestemäistä lasimassaa.

Risto Sipilä ei osannut sanoa tuleeko lasinpuhallusesityksiä olemaan enemmänkin vielä tulevaisuudessa Leerdamin lasinpuhaltamossa. Hän kertoi, että lasinpuhallussessä on suuria eroja hollantilaisten ja suomalaisten välillä.

Het was een boeiende en leerzame middag in Leerdam en wij hopen dat dit vaker gaat plaatsvinden!

Ad en Anne Bats

Iltapäivä Leerdamissa oli erittäin kiinnostava ja opettava. Toivomme että saamme useamminkin mahdollisuuden vierailulla samankaltaisissa tapahtumissa!

*Ad en Anne Bats
käännös: Elina Peltola*

Vereniging Nederland- Finland 90 jaar!!!!

In de aanloop naar ons jubileumnummer plaatsen we opnieuw een artikel waarin door een van de leden geschreven wordt over zijn opmerkelijke eerste ervaringen met Finland. In dit nummer een verhaal van ons bestuurslid Jacques Groenendijk.

Alankomaat- Suomi- Yhdistys 90 vuotta!!!!

Alkuosittona juhlanumeroomme julkaisemme jälleen artikkelin, jossa yksi jäsenistämme muistelee erikoisia ensikokemuksiaan Suomesta. Tässä numerossa hallituksemme jäsenen Jacques Groenendijkin tarina.

OM DE HOEK EN TOCH VAN VER!!

Amsterdam, maandagmiddag 23 mei 1966, en net 20 jaar geworden begon ik met goede zin aan mijn bijbaantje van avondreceptionist of bar-hulpje in studentenhotel Cock op de Koninginneweg nabij het Vondelpark en om de hoek van mijn ouderlijke huis. In het drukke voorjaar waren de grote slaapzalen met in totaal ruim 500 bedden verdeeld over twee panden, volledig bezet. Enige assistentie was dus gewenst en ik vond het leuk om daar te helpen. Die avond

zou er o.a. een gezelschap Finse pedagogiestudenten overnachten die Amsterdam bezochten in het kader van een studiereis. Vroeg in de avond kwamen mijn vriend George en ik in gesprek met een paar vrouwelijke studenten uit dit gezelschap en hebben we voorgesteld om met elkaar na mijn werk later op de avond, in de nabij gelegen galerie Viruly een schilderijtentoonstelling te gaan bekijken. Mogelijk interessant voor de liefhebbers, maar

KULMAN TAKANA JA SILTI KAUKAA!!

Amsterdam, maanantai-ilta-päivä 23. toukokuuta 1966. Olin juuri täyttänyt 20 vuotta ja aloittelin innokkaana iltatyötäni opiskelijahotelli Cockin vastaanottovirkailijana ja baariapulaisena. Hotelli oli Koninginnewegillä Vondelparkin lähellä, kulman takana kodistamme katsoen. Kevällä hotellissa oli tungosta; kahden rakennuksen suuret makuusalit, joihin mahtui yhteensä yli 500 vuodetta, oli kaikki

varattu. Apua siis tarvittiin ja työ tuntui minusta hauskalta. Tuona iltana hotellissa yöpyi mm. ryhmä suomalaisia opettajaopiskelijoita, jotka olivat Amsterdamissa opintomatkalla. Alkuillasta kaverini George ja minä satuimme juttusille parin ryhmään kuuluvan naisopiskelijan kanssa ja ehdotimme, että lähtisimme myöhemin illalla töitteni jälkeen yhdessä katsomaan läheisen Viruly-gallerian taidenäytte-

minder voor ons want na een klein half uur stonden we weer buiten en hebben mijn vriend en ik samen met een aantal meisjes uit die Finse groep besloten de stad in te gaan. Na enige omzwervingen zijn we weer naar het hotel gegaan waar we afscheid hebben genomen, maar niet zonder met twee van hen een afspraak te maken om de volgende avond opnieuw naar de stad te gaan en dan naar de toen bekende dancing Tuf Tuf. Daar hebben we bijna tot sluitingstijd de tweede avond doorgebracht met dansen en praten. De tijd vloog om en de relaties werden closer. Na twaalf uur 's nachts moesten we weer naar het hotel, maar

het openbaar vervoer reed niet meer en dus besloten we om maar te gaan lopen. Vanaf het Leidseplein door het Vondelpark zou het slechts een kwartiertje duren. Toch heeft het veel langer geduurd want onder de brug van de van Baerlestraat zijn we blijven "hangen". Uiteindelijk was het tegen half twee 's nachts dat we via de keukendeur van het hotel, waarvan ik als medewerker de sleutel had, de dames naar binnen lieten.

De volgende morgen zou de groep vertrekken naar Den Haag en hadden George en ik afgesproken dat wij 's avonds ook naar Den Haag zouden komen. Zo is het gegaan, maar

toen we onze vriendinnen om een uur of tien naar de jeugdherberg wilden brengen bleek dat die om 9 uur 's avonds gesloten werd en eventuele late gasten niet meer binnen gelaten werden. De docent van de Finse groep wist dat Pirkko en Anja nog niet binnen waren en had de chauffeur van de Finse bus gevraagd of ze die nacht in de bus konden slapen. Daar was ook de slaapplaats van de chauffeur. En zo gebeurde het dat George en ik afscheid namen van Anja respectievelijk Pirkko in de bus met op de achterbank een ronkende buschauffeur. Voordat we weggingen beloofden we dat we zouden schrijven en we in de daarop volgende >

lyä. Ehkä se oli alan harrastajista kiinnostava, mutta me seisimme jo vajaan puolen tunnin kuluttua taas kadulla. Kaverini ja minä päätimme lähtää muutaman suomalaisen tytön kanssa kaupungille. Kierreltyämme kaupunkia palasimme hotelliin ja jätimme heille hyvästit, mutta sovimme kuitenkin kahden tytön kanssa, että lähtisimme seuraavana iltana uudelleen kaupungille, tunnettuun tanssipaikkaan Tuf Tufiin. Siellä iltá sitten kuluikin tanssien ja jutellen melkein sulkemisaikaan asti. Aika lensi ja suhteet lämpenivät. Keskiyön jälkeen meidän piti palata taas hotelliin, mutta julkista liikennettä ei enää ollut ja niinpä päätimme läh-

teä kävellen. Leidsepleiniltä Vondelparkin läpi pääsisimme perille vartissa. Matkan meni kuitenkin paljon enemmän aikaa, sillä jäämme roikkumaan Van Baerlestraatin sillan alle. Lopulta päästimme tytöt puoli kahden aikaan sisään keittiöön oven kautta, jonka avain minulla hotellin työntekijänä oli.

Ryhmän oli määrä lähtää seuraavana aamuna Haagin, ja George ja minä olimme sopineet lähtevämme illalla myös sinne. Niin tapahtuihin, mutta kun saatoimme tyttömme iltakymmeneltä retkeilymajaan, kävi ilmi, että se oli suljettu jo yhdeksältä eikä myöhästyneitä vieraita päästetty enää sisälle. Suomalai-

sen ryhmän opettaja tiesi, että Pirkko ja Anja eivät olleet vielä tulleet, ja hän oli pyytänyt suomalaisen bussin kuljettajalta, saisivatko tytöt nukkua yön siellä. Myös kuljettaja nukkui autossa. Niin siinä sitten kävinkin, että George ja minä jätimme hyvästit Anjalle ja Pirkolle bussissa, jonka takapenkilä kuorsasi bussikuski. Ennen kuin lähdimme, lupasimme kirjoittella ja tulla seuraavana kesänä lomalle Suomeen. Kipinä oli lentänyt! Kirjoitin joka viikko useita kirjeitä Pirkolle, ja kesällä George ja minä lähdimme Suomeen yhdessä erään toisen suomalaisen tytön ja hänen hollantilaisten poikaystävänsä Pieterin kanssa, joka kuului ystäväpiiriimme. >

zomervakantie naar Finland zouden komen. De vonk was dit keer helemaal overgeslagen. Wekelijks schreef ik meerdere brieven naar Pirkko en in de zomer zijn George en ik samen met nog een ander Fins meisje met haar Nederlandse vriend Pieter die weer een vriend van George en mij was, naar Finland gegaan.

De vader van George, die een garage runde, had zijn 15 jaar oude Rover aan ons uitgeleend om die voor de reis te gebruiken. Helaas kregen we de eerste ochtend vroeg al panne toen we in Denemarken van de ferrie afreden. De auto moest naar Kopenhagen gesleept worden en de totale

reparatie heeft drie dagen geduurd. Drie dagen die afgesnoept werden van onze vakantie van totaal 14 dagen. Er bleef dus niet veel tijd meer over. Er waren toen nog geen mobieljes en ik heb Pirkko niet kunnen bellen dat we vertraging hadden. De hele familie die een paar dagen had zitten wachten geloofde er dan ook niet meer in dat we nog zouden komen. Uiteindelijk hebben we er toch een weekje kunnen verblijven en hebben George en ik besloten om de terugreis wisselend te rijden en te slapen en zo de reis, via de noordelijke bocht rond de Botnische Golf en door Zweden aan een stuk te maken. Een slopende reis,

zeker nog omdat mijn vriend ziek werd en vanaf noord Zweden niet meer heeft gereden. Zondagmorgen vier uur kwamen we aan in Amsterdam, moe maar vol nieuwe ervaringen. Ik had met Pirkko afgesproken dat ik mijn werk in Nederland zou opzeggen en naar Finland zou komen om bij elkaar te kunnen zijn. Zij moest namelijk nog een jaar studeren alvorens ze haar diploma als onderwijzeres kon halen.

In september daaropvolgend ben ik met de trein in 48 uur naar noord Finland teruggegaan met het idee dat ik daar minstens twee jaar zou blijven. September in noord

Georgen isä, jolla oli autokorjaamo, oli lainannut meille 15 vuoden ikäisen Roverinsa matkaa varten. Ikkävä kyllä auto hajosi heti ensimmäisenä aamuna, kun ajoimme Tanskassa laualta. Auto piti hinta Kööpenhaminaan ja korjaamiseen meni kaiken kaikkiaan kolme päivää, jotka olivat poissa 14-päiväisestä lomastamme. Aikaa ei siis jäänyt enää paljon. Silloin ei ollut vielä kännyköitä enkä voinut soittaa Pirkolle kertoakseni myöhästymisestämme. Koko perhe olikin odottanut meitä pari päivää, eikä meidän uskottu enää tulevan. Loppujen lopuksi ehdimme kuitenkin viettää Suomessa viikon. George ja minä päätimme ajaa paluumatkan

Pohjanlahden ympäri Ruotsin läpi yhtä kyytiä, ajaen ja nukkuen vuorotellen. Uuvuttava matka, etenkin kun kaverini sairastui eikä Pohjois-Ruotsin jälkeen enää astunut rattiaan. Saavuimme Amsterdamiin sunnuntaina aamuniljältä, väsyneinä mutta täynnä uusia kokemuksia. Olin sopinut Pirkon kanssa, että jättäisin työni Hollannissa ja tulisin Suomeen, jotta voisimme olla yhdessä. Pirkon oli nimittäin vielä opiskeltava vuosi ennen kuin hän saisi suoritettua opettajantutkintonsa.

Syyskuussa köröttelin sitten kaksoi vuorokautta junassa matkanpäänä Pohjois-Suomi, jonka aioin jäädä ainakin kahdeksi vuodeksi. Syyskuu

Pohjois-Suomessa! Huh! Poissa olivat heinäkuun heleät säätt, poissa valoisat kesäytöt. Niiden tilalla olivat sateet ja myrskyt, jotka toivottivat minut eräänä märkänä, pimeänä ja koleana iltana tervetulleeksi Raaheen. Onneksi Pirkko oli onnistunut järjestämään minulle sievän ja siistin huoneen, jossa oli keskuslämmitys sekä mahdollisuus käyttää kylpyhuonetta ja sauna. Löysin parissa viikossa työtä sekätyömienä rakennuksilla, jossa tehtävänä oli auttaa muuraria tiilienvantamisessa ja sementin valmistuksessa. Aivan uutta minulle, sillä en ollut koskaan ennen ollut rakennustöissä. Työ oli kuitenkin erittäin tervetullutta, sillä Suomi oli kallis maa ja tarvisi rahaa

Finland! Oei! Weg was het mooie warme weer van de juliamaand, weg waren de lichte zomernachten en ja daar waren de regenstormen die mij bij aankomst verwelkomden op een natte, donkere en gure avond in de kustplaats Raahe. Gelukkig had Pirkko voor mij een mooie, schone en frisse kamer kunnen regelen met cv en gebruik van een badkamer en sauna. Na twee weken had ik werk gevonden als manusje van alles in de bouw, waar ik een metselaar moest helpen met het sjouwen van stenen en het aanmaken van cement. Compleet nieuw voor mij, want ik had nooit in de bouw gewerkt. Toch was dit werk bijzonder welkom want

Finland was een duur land en ik had geld nodig om in mijn onderhoud te kunnen voorzien. 's Avonds ging ik naar de kamer van Pirkko die samen met drie medestudenten op een grote zolder woonde. In de weekends gingen we naar het ouderlijke huis van Pirkko; een boerderij op circa 50 kilometer afstand van Raahe. Vanaf het begin heb ik geprobeerd zoveel mogelijk van de Finse taal op te pakken, wat wel nodig was want in die tijd spraken nog maar weinig mensen Engels

of Duits. Met name de opvang en zorg die ik ervoer bij Pirkko's ouders thuis was hartverwarmend en heeft mij (ons) door de lange koude winter gesleept. Rond Kerst zijn Pirkko en ik naar mijn ouders in Amsterdam gevlogen en hebben wij ons daar verloofd. Na dit welkome vakantie-weekje, waar ik Pirkko veel van Nederland heb laten zien, zijn we weer teruggegaan naar Finland met de doelstelling om in de daarop volgende zomer te gaan trouwen en dan naar Nederland te gaan >

elämiseen. Iltaisin olin Pirkon luona. Hän asui yhdessä kolmen muun opiskelijan kanssa suurella ullaakkolla. Viikonloppuisin menimme Pirkon vanhempien maatilalle, joka oli noin 50 kilometrin päässä Raahesta. Yritin heti alusta lähtien opetteli suomea niin paljon kuin mahdollista, mikä olivat tarpeen, sillä tuolloin vain harvat ihmiset osasivat englantia tai saksaa. Erityisesti Pirkon vanhemmilta saamani vastaanotto ja huolenpito olivat sydäntä lämmittäviä, ja niiden voimin jaksoin (jaksoimme) läpi pitkän, kylmän talven. Joulun aikaan Pirkko ja minä lensimme vanhempien luo Amsterdamiin ja kihlauduimme siellä. Tämän tervetulleen lomaviikon aika-

na näytin Pirkolle paljon Hollantia. Palasimme Suomeen aikomuksenamme mennä naimisiin seuraavana kesänä

ja asettua sen jälkeen asumaan Hollantiin. Tiesimme täsmälleen, mitä halusimme! Suomeen palattuamme pääsin >

om ons daar te vestigen. We wisten exact wat we wilden! Terug in Finland kon ik als een soort onderaannemer aan de slag bij de bouw van een grote staalfabriek, genaamd Rautaruukki waardoor ik aanzienlijk meer verdiende en mijn werk gegarandeerd werd totdat we in juli zouden trouwen. Het werd een tijd van sparen en zuinig aan doen zodat Pirkko geen nieuwe lening voor haar studie hoeftte op te nemen.

Uiteindelijk zijn we op een fantastisch mooie zomerse zondag in juli 1967 getrouwdd in het kerkdorpje Paavola en hadden de ouders van Pirkko zoveel voorbereid dat de

ongeveer 200 gasten buiten in de tuin zich tegoed konden doen aan alle lekkernijen. Een paar weken voor die tijd hadden familie en dorpsgenoten zich al druk bezig gehouden met de voorbereidingen. Er waren circa 1000 koekjes gebakken, 20 taarten, vele koffiebroden en rieska-broden, sima, koffie en eigengemaakt bier in melkbussen vol, pakken boter, vleeswaren, kaas en eieren etc. etc. Vanuit Nederland waren mijn ouders en twee broers aanwezig evenals een stuk of 8 andere familieleden. Het was een geweldig feest en met vele cadeaus die op de imperiaal van mijn vaders auto allemaal naar Nederland

zijn meegegaan. Afgesproken was dat na ons trouwen, Pirkko en ik nog een paar weken zouden meehelpen met het binnenhalen van de oogst van mijn schoonvader en we daarna naar Nederland zouden gaan. Uiteindelijk zijn we begin augustus met de trein naar Nederland vertrokken. Het afscheid van de Finse familie was emotioneel want we konden met geen mogelijkheid zeggen hoeveel jaar het zou duren alvorens we elkaar weer zouden zien. Pirkko's ouders hadden nooit gereisd en hadden niet veel geld voor een buitenlandse reis. Wij zouden aan ons nieuwe leven gaan beginnen in Amsterdam en reizen was

eräänlaiseksi alihankkijaksi suuren terästehtaan, Rautaruukin, rakennustyömaalle. Tienasin nyt huomattavasti enemmän ja toimeentuloni oli turvattu siksi kunnes menisimme heinäkuussa naimisiin. Elimme sen ajan säästääen ja penniä venyttääen, niin että Pirkon ei tarvinnut enää ottaa uutta opintolainaa.

Lopulta meidät vihittiin eräänä fantastisen kauniina kesäsununtaina heinäkuussa 1967 Paavolan kirkonkylässä. Pirkon vanhempien uuras-tuksen ansiosta noin 200 vierasta saattoivat nauttia ulkona pihalla moninaisista herkuista. Perhe ja kyläläiset olivat valmistelleet häitä parin viikon ajan. Oli tuhat

pikkuleipää, kaksikymmentä kakkua, pullaa ja rieskaa, oli simaa, kahvia ja kotitekoista kaljaa maitotonkat täynnä, vadeittain voita, leikkeileitä, juustoa, munia ym. ym. Hollannista vieraina olivat vanhempani ja kaksi veljeäni sekä kahdeksan muuta sukulaista. Juhlat olivat upeat, ja saimme paljon lahjoja, jotka kulkivat sitten Hollantiin isäni auton kattotelineellä. Olimme sopineet, että häiden jälkeen Pirkko ja minä jäsimme vielä pariksi viikoksi auttamaanappea sadonkorjuussa ja suuntasimme sen jälkeen Hollantiin. Loppujen lopuksi lähdimme matkaan elokuun alussa junalla. Hyvästien jättö suomalaisille sukulaisille oli haikaa, sillä emme miten-

kään voineet tietää, monenko vuoden kuluttua näkisimme toisemme seuraavan kerran. Pirkon vanhemmat eivät olleet koskaan matkustaneet eikä heillä ollut juuri rahaa ulkomaanmatkoihin. Aloittaisimme uuden elämämme Amsterdamissa, ja matkustaminen oli tuolloin kallista ja aikaa vievää. Meillä ei ollut aavistustakaan siitä, mistä löytäisimme asunnon; joka tapauksessa voisimme asua aluksi vanhempien luona. Suomessa säästämämme rahat olivat kuluneet häväatteisiin, ja lähdimme Amsterdamia kohti melkein taskut tyhjinä. Muistan vielä kuin eilisen päivän, miten Pirkon isä otti asemalaiturilla taskustaan 10 markan setelin ja antoi sen

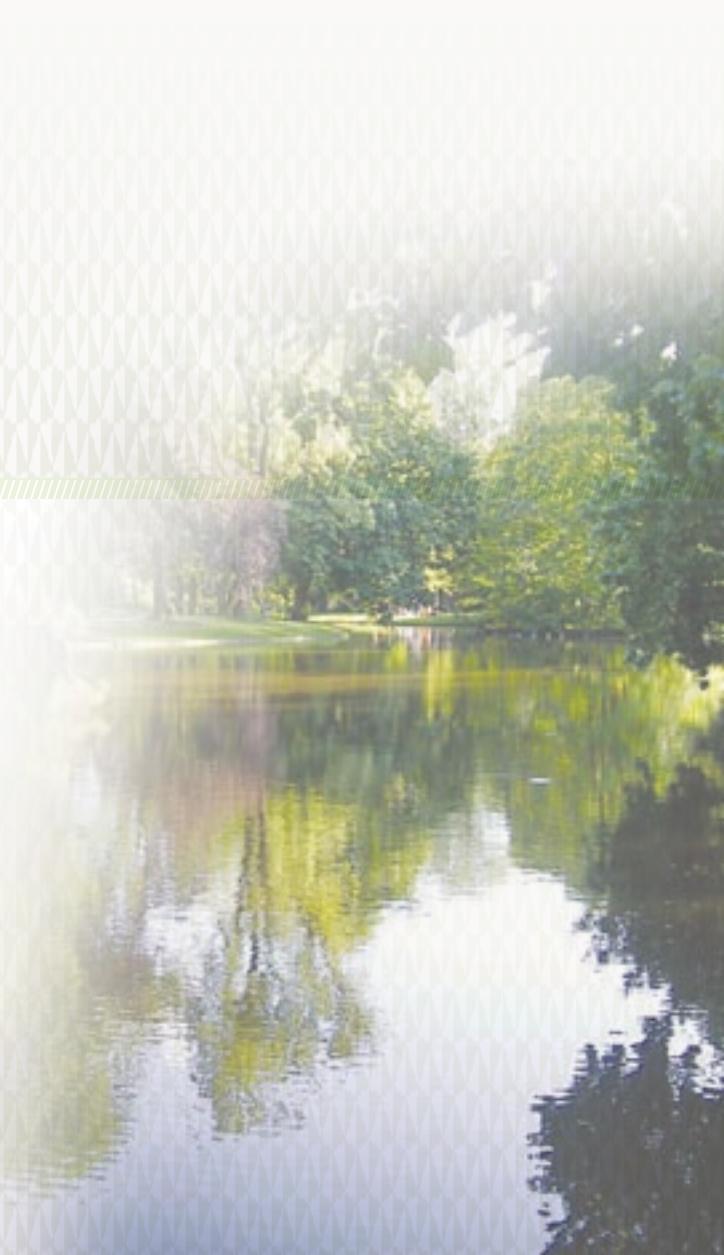
toen duur en tijdrovend. We hadden zelfs nog geen idee waar we konden wonen; in elk geval zouden we de eerste tijd bij mijn ouders kunnen intrekken. Ons gespaarde geld in Finland was opgegaan aan onze bruidskleding en nagenoeg platzak vertrokken we naar Amsterdam. Ik herinner me nog als de dag van gisteren dat Pirkko's vader op het perron een briefje van 10 Markka uit zijn zak haalde om tijdens de treinreis van Oulainen naar Amsterdam wat broodjes en drinken te kunnen kopen. Hoewel we niet voor de gemakkelijkste weg hebben gekozen, staan al deze herinneringen Pirkko en mij nog als een geweldige po-

sitieve ervaring voor de geest en dat is de basis geweest van ons inmiddels al 46 jarige huwelijk.

Jacques Groenendijk

meille, jotta voisimme ostaa Oulaisten ja Amsterdamin välisellä junamatkalla vähän leipää ja juotavaa. Vaikkemme valinneet helpointa tietä, nämä muistot ovat säilyneet mielissämme valtavan mie Luisina kokemuksina, ja ne ovat olleet perustana nyt jo 46 vuotta jatkuneelle avioliitollemme.

Jacques Groenendijk

DE FINSE JÄGER

De Finse Jäger (in het Fins: Jääkärit) zijn vrijwilligers uit Finland die tijdens de Eerste Wereldoorlog een militaire opleiding hebben gevolgd in Duitsland. Uitgangspunt hierbij was om te zijnertijd te strijden voor een onafhankelijk Finland. Van eind 1916 tot begin 1918 hebben de Finse Jäger met het Duitse leger meegevochten aan het oostfront. Na terugkomst in Finland in februari 1918, hebben zij een belangrijke rol gespeeld tijdens de Finse burger- of vrijheidsoorlog. Hierna bleven zij een onderdeel vormen van het Finse leger.

In Finland was aan het eind van de negentiende eeuw een onafhankelijkheidsbeweging op gang gekomen, die het directe gevolg was van de 'russificatie-maatregelen'

onder tsaar Nicolaas II. De speciale status van Finland, i.e. een autonoom groothertogdom onder de Russische tsaar, werd door inperking van de vrijheid op politiek

en cultureel gebied drastisch teruggedraaid. De petitie 'Pro Finlandia', die zes prominente wetenschappers, onder wie de Nederlandse professor Willem van der Vlugt, in 1899 de tsaar hebben aangeboden, was in dit verband ook een teken aan de wand.

De vraag is hoe toenertijd de samenwerking tussen activisten in Finland, die de onafhankelijkheid voorstonden en de toenmalige Duitse regering, tot stand is gekomen.

Logo van het Finse Jägerbataljon. | Suomen Jääkäripataljoonan logo.

JÄÄKÄRIT

Suomalaiset jääkärit olivat vapaaehtoisia, jotka saivat sotilaskoulutusta ensimmäisen maailmansodan aikana Saksassa. Lähtökohtana asialle oli taisteleminen itsenäisen Suomen puolesta. Vuoden 1916 loppupuolelta vuoden 1918 alkuun jääkärit taistelivat yhdessä saksalaisten kanssa itärintamalla. Palattuaan takaisin Suomeen helmikuussa 1918, heillä oli tärkeä rooli Suomen kansalaissodassa jonka jälkeen heistä tuli osa Suomen armeijaa.

Suomessa syntyi itsenäisyyteen pyrkivä liike 1800-luvun lopulla tsaari Nicolai II venäläistämispolitiikan seurauksena. Suomen erityisasemaa Venäjän keisarikunnan autonomisena osana rajoitettiin poliitikan ja kulttuurin aloilla. Kuusi merkittävää henkilöä tieteen aloilta allekirjoittivat ns. Pro Finlandia-adressin. Yksi allekirjoittaneista oli hollantilainen professori Willem van der Vlugt. Adressi, joka oli

tarkoitettu protestiksi, luovutettiin tsaarille vuonna 1899. Asian tiimoilta herää kysymys miten näiden aktivistien yhteistyö erossa Saksan hallituksesta sai alkunsa. Saks oli ottanut heti ensimmäisen maailmansodan jälkeen diplomaattisten kanavien kautta Ruotsissa selvää mahdollisuksista erottaa Suomi vaivihkaa Venäjän alaisuudesta. Saksa otti Tukholmassa yhteyttä edistyksellisiin suomalaisiin vastarinta-aktivisteihin, mm. kirjailija Konrad Zilliacukseen, joka oli siellä

Direct na het begin van de Eerste Wereldoorlog, in augustus 1914, heeft Duitsland, via diplomatieke kanalen in Zweden, gepeild of er mogelijkheden waren om Finland van Rusland 'los te weken'. De Duitse gezant in Stockholm nam contact op met voor-aanstaande Finse activisten, onder wie de schrijver Konrad Zilliacus, die naar Zweden was uitgeweken. De Duitsers kregen de indruk dat de Finnen niet direct klaarstonden om een staatsgreep te plegen. Maar zij suggereerden op een voorzichtige manier dat er een gerede kans bestond dat Finland onafhankelijk kon worden na een Duitse overwinning op Rusland.

Op 27 oktober 1914 werd in het onderkomen van de studentenvereniging Ostrobotnia in Helsinki een comité opgericht door Väinö Kokko, journalist en lid van het parlement. De doelstelling van dit comité was om samenwerking met Duitsland te stimuleren, o.a. door inlichtingen te geven over Russische troepentransporten en wapendepots en het aanschaffen van wapens en springstoffen om in een later stadium met het Duitse leger mee te kunnen strijden tegen de Russische overheerser. In de loop van het najaar van 1914 heeft zich uit dit comité de Jägerbeweging ontwikkeld. In het begin van december 1914 heeft Kokko twee jonge

Finse activisten, Bertel Paulig en Walter Horn, naar Stockholm gestuurd om bij de Duitse ambassade een verzoek in te dienen om 150 jonge Finnen in Duitsland een militaire opleiding te laten volgen.

Van padvinders tot het Koninklijke Pruisische Jägerbataljon 27

Op 26 januari 1915 werd in het hoofdkwartier van het Duitse >

Konrad Zilliacus.

maanpaossa. Saksalaisista suomalaiset eivät vaikuttaneet halukkailta vallankaappaaukseen. Sen sijaan he vihjasivat mahdollisuudesta itsenäisyyteen jos Saksa voittaisi Venäjän.

Lokakuun 27. päivänä 1917 perustettiin Ostrobotnian Pohjalaisten osakuntien talossa journalistin ja hallituksen jäsenen, Väinö Kokon, johdolla komitea. Komitean tarkoitukseksi oli edesauttaa yhteistyötä saksalaisten kanssa mm. etsimällä tietoa venäläisten joukkojen kuljetuksista, asevarastoista ja hankkimalla ase- ja ammusvarastoja voidakseen osallistua yhdessä Saksan armeijan kanssa Venäjän vastaisiin taisteluihin.

Vuoden 1914 syksyn aikana komitea muutti jätkätilikkeeksi. Joulukuun alussa 1914 Kokko lähetti kaksi nuorta suomalaista aktivistia, Bertel Pauligin ja Walter Hornin, Tukholman Saksan suurlähetystöön viemään anomuksen sotilaskoulutuksen järjestämästä 150 henkilölle.

Partiolaisista Kuninkaalliseen Preussin Jääkäripataljoona 27:ään

Tammikuun 26. päivänä 1915 Saksassa päätti sotilaskouluttaa n. 200 suomalaista miestä. Suomalaiset vapaaehtoiset kuljetettiin Tukholman kautta Lockstedterin kasarmille (nykyiseen Hohenlockstedtiin) joka sijaitsee n. 60 km kilometrin päässä Hampu-

rista). Saksan sotaministeriö huolehti matka- ja ylläpitokustannuksista.

Ensimmäiset 190 suomalaisesta saapuivat Lockstedtiin 25. helmikuuta 1915. Suurin osa heistä oli ylioppilaita, jotka olivat kotoisin enimmäkseen Helsingin seudulta. Tätä koulutusta pidettiin eräänlaisena partiolaiskurssina. Kurssin vetäjänä oli Maximilian Bayer, >

leger besloten om ongeveer 200 Finnen een militaire opleiding in Duitsland te laten volgen. De Finse vrijwilligers zouden via Stockholm naar Duitsland reizen en worden opgeleid in het Lockstedter garnizoen (tegenwoordig Hohenlockstedt, ongeveer 60 km ten noorden van Hamburg). Het Duitse Ministerie van Oorlog betaalde de reis- en verblijfkosten.

Maximilian Bayer

joka oli Saksan partiolaisten puheenjohtaja.

Syksyllä 1915 Suomen pataljoonaa laajennettiin 1200 miehellä. Toisin kuin ensimmäiset "partiopojat", värvättiin seuraava ryhmä Suomen eri kansanosista, niin suomen- kuin ruotsinkielisiltä alueilta. Monet heistä eivät puhuneet saksaa.

De eersten van 190 Finnen arriveerden in Lockstedt op 25 februari 1915. Het waren voor een belangrijk deel studenten die afkomstig waren uit Helsinki en omgeving. De opleiding van deze studenten, waarbij een zekere kennis van de Duitse taal een pre was, werd gezien als een veredelde padvinderscursus. De cursus werd geleid door Maximilian Bayer, voorzitter van de Duitse padvinders.

In het najaar van 1915 werd besloten om het Finse legioen uit te breiden met nog eens 1200 man. In tegenstelling tot de eerste groep 'padvinders', werden de vrijwilligers die zich later hebben aangemeld voor de opleiding in het Lock-

stedter garnizoen, gerecruiteerd uit verschillende lagen van de Finse bevolking, zowel Fins- als Zweeds-sprekenden. Veel van deze jongeren waren de Duitse taal niet machtig en er werd in deze periode gewerkt aan het ontwikkelen van een Finstalige militaire commando- en organisatiestructuur. In tegenstelling tot de 'padvinders', die later vaak hoge posities hebben gekregen in het Finse leger, zijn zij over het algemeen niet opgeklommen tot de allerhoogste rangen.

In april 1916 werd de opleiding van de groep Finse vrijwilligers beëindigd en vond de Duitse legerleiding dat zij ingezet konden worden

Niihin aikoihin oltiin kehittelemässä suomenkielistä sotilaskäsky- ja organisointijärjestelmää. Toisin kuin ensimmäisen ryhmän jäsenet, nämä myöhemmin tulleet eivät päässeet armeijan ylimille arvoasemille.

Huhtikuussa 1916 suomalaiset vapaaehtoisten koulutaminen lopetettiin ja Saksan sotilasjohto oli sitä mieltä, että heidät voitiin sijoittaa itärintamalle. Toukokuun 30. päivänä asia pistettiin toimeen. Ryhmä sai nimikseen Kuninkaallinen Preussin Jääkäripataljona 27. Heidät kuljetettiin seuraavana päivänä junalla itärintamalle.

Suomalainen jääkäripataljoona itärintamalla

Suomalaiset jääkärit lähtettiin itärintaman pohjoisosaan, nykyiseen Latviaan. Ideana oli, että jääkärit voisivat marssia rintaman mukana ja edetä sieltä Tallinnaan, josta he voisivat vuorostaan myötäedistää Suomen vapauttamista. Tämä jää kuitenkin vain suunnitelaksi, sillä eturintama eteni sodan aikana Latviassa vain nimellisesti.

Ensisijaisesti, kesäkuussa 1916, suomalaisille osoitettiin neljän kilometrin pituinen rintama Misa-joen varrelta, noin kaksikymmentä kilometriä Riikasta etelään. 72 päivän ajan he altistuivat raskaalle tykistötulitukselle, ja tuona aikana neljä miestä kaatui.

aan het oostfront. Op 30 mei was het zo ver. De groep kreeg de naam Koninklijk Pruisisch Jägerbataljon 27. Dit Finse Jägerbataljon werd de volgende dag per trein naar het front vervoerd.

Het Finse Jägerbataljon aan het oostfront

De Finse Jäger werden naar het noordelijk deel van het oostfront gestuurd in het tegenwoordige Letland. Hierbij was het uitgangspunt dat zij bij een verdere opmars konden oprukken naar Tallinn, waarvandaan zij konden meewerken aan een bevrijding van Finland. Maar dit is bij theorie gebleven. In de loop van de oorlog is de frontlijn in Let-

land nauwelijks verschoven. In eerste instantie, in juni 1916, kregen de Finnen een vier km lang stuk front toegewezen langs de rivier Misa, ongeveer 20 km ten zuiden van Riga. Zij werden daar tijdens een periode van 72 dagen blootgesteld aan zware artilleriebeschietingen, waarbij vier mannen sneuvelden. In september kreeg het bataljon de opdracht om op 5 km afstand van de oostzeekust, langs het meest noordelijke deel van het front, een 3 km lang stuk te verdedigen. Hier sneuvelden tijdens de eerste weken nog eens drie man. Dit leidde tot een crisis onder de Finse Jäger, die zich slecht behandeld voelden door de

Duitsers. Bovendien hadden zij het gevoel te weinig zicht te hebben op een spoedige bevrijding van Finland.

In januari 1917 werd het Finse Jägerbataljon per trein overgebracht naar Tukamo (de Duitse naam was Tuckum), ongeveer 60 km ten westen van Riga, waarvandaan het moest opmarcheren naar de rivier Lielupe om van 8 tot 18 januari in de voorste linie te moeten meevechten. Hierna werd teruggegaan naar Jelgava (Mitau), ongeveer 50 km ten zuidoosten van Riga, waar het bataljon met sneeuwschoenen werd uitgerust. Op 24 januari, bij 25° C. onder nul, moesten zij weer terugmarcheren naar de rivier Lielupe.

Syyskuussa pataljoona komennettiin puolustamaan kolmen kilometrin pituista kaistaletta rintaman pohjoisimmassa osassa, noin viiden kilometrin päässä Itämeren rannikolta. Siellä, ensimmäisten viikkojen aikana, kaatui vielä kolme miestä. Tämä johti kriisiin suomalaisten jääkäreiden keskuudessa, sillä he koki- vat saksalaisten kohdelleen heitä kaltoin. Lisäksi heille ei mielestään ollut tarjottu tarpeeksi näkökenttää, jota tarvittiin Suomen nopeaan vapauttamiseen.

Tammikuussa 1917 suomalainen jääkäripataljoona vietin junalla Tukamoon (saksaksi Tuckum), noin kuudenkymmenen kilometrin päähän Riikasta, josta se

marssi Lielupe-jolle taistelulakseen 8.-18. tammikuuta etulinjan rinnalla. Tämän jälkeen palattiin Jelgavaan (Mitau), noin viisikymmentä kilometriä Riikasta kaakkoon. Siellä pataljoona varusteltiin lumikengin. 24. tammikuuta, 25 asteen pakkasessa, he joutuivat marssimaan takaisin Lielupe-jolle.

Helmikuun vallankumouksen jälkeen Venäjän poliittinen tilanne vaihtui, ja tästä seurasi, että vuoden 1917 aikana Saksa vaihtoi asennettaan suomalaisia jääkäreitä kohden. Suomi nähtiin nyt eränlaisena saksalaisen Itämerenalueen politiikan kulmakivenä. Syntyi idea, että kun Suomi saisi oman armeijansa, se voisit

irtautua Venäjästä Saksan avustamana. Ajatuksena oli, että jääkäreillä olisi tärkeä rooli suomalaisen armeijan kouluttamisessa. Pieni määrä jääkäreitä palasikin Suomeen jo loppuvuodesta 1917. He osallistuivat esimerkiksi suomalaisien upseerien koulutukseen valmisteluun. Koulutukset pidettiin 28. joulukuuta 1917 – 12. huhtikuuta 1918 Vimpelissä ja Vöyrissä, jotka molemmat sijaitsevat Vaasasta itään. Syksyllä 1917 tuotiin Saksasta myös suuria määriä aseita.

Jääkäreiden rooli itsenäisessä Suomessa
Suomi julistautui itsenäiseksi 6. joulukuuta, 1917. Tämän jälkeen, 19. tammikuuta 1918, >

Finse Jäger officieren aan het oostfront. | Suomalaisjääkäritä itärintamalla.

Maar in de loop van 1917 begon Duitsland een andere houding aan te nemen tegenover de Finse Jäger en dit was het gevolg van de veranderde politieke toestand in Rusland na de Februarirevolutie. Finland werd nu gezien als een soort hoeksteen van de Duitse politiek in het Oostzeegebied en het idee vatte post dat Finland, wanneer het de beschikking kreeg over een eigen leger, zich met hulp van Duitsland kon losmaken van Rusland. Hierbij werd ervan uitgegaan dat de Jäger een belangrijke rol konden spelen bij de opleiding van dit Finse leger. Dit heeft tot gevolg gehad dat al in het najaar van 1917 een klein aantal Jäger terug is gegaan naar Finland.

Zij hebben o.a. meegewerkt aan de voorbereiding van opleidingscursussen voor Finse officieren, die werden gehouden tussen 28 december 1917 en 12 april 1918 in de plaatsjes Vimpeli en Vöyri, die beide ten oosten van Vaasa liggen. Ook zijn er in het najaar van 1917 al grote hoeveelheden wapens vanuit Duitsland aangevoerd.

De rol van de Jäger in het onafhankelijke Finland

Op 6 december 1917 verklaarde Finland zich onafhankelijk. Vervolgens, op 19 januari 1918, werden de Jäger officieel door de regering van Pehr Evind Svinhufvud opgeroepen om naar Finland terug te keren. Van de ongeveer 1900

man die uiteindelijk deel hebben uitgemaakt van het bataljon, werden er uiteindelijk 49 bevorderd tot generaal. De laatste Jägergeneraal, Väinö Valve, overleed in 1995, honderd jaar oud.

Een eerste groep Jäger arriveerde op 17 februari met twee schepen in Vaasa. Zij brachten grote hoeveelheden wapens (4000 geweren, 70 machinegeweren en 4 kanonnen) en munitie mee.

Vervolgens zijn op 25 februari, op de dag drie jaar na de aankomst van de eerste recruten in Duitsland, nog eens 950 Jäger in Vaasa aangekomen met de stoomschepen Arcturus en Castor. Op 26 februari werden de Jäger in

Pehr Evind Svinhufvudin hallitus kutsui jääkärit virallisesti takaisin Suomeen. 49 noin 1900 miehestä, jotka lopulta olivat olleet osa pataljoona, ylennettiin kenraaleiksi. Viimeinen jääkärikenraali, Väinö Valve, kuoli satavuotiaana vuonna 1995.

Ensimmäinen ryhmä jääkäreitä saapui Vaasaan kahdella laivalla 17. helmikuuta. He toivat mukanaan suuria määriä aseita (4000 kivääriä, 70 konekivääriä, ja neljä kanuunaa) ja ammuksia. 25. helmikuuta, päävilleen kolme vuotta ensimmäisten värvättyjen Saksaan saapumisen jälkeen, hõyrylaivat Arcturus ja Castor toivat vielä 950 jääkäriä takaisin Vaasaan. 26. helmikuuta kenraali

Mannerheim toivotti jääkärit tervetulleiksi paraatimuodostelmassa.

Noin 1200 yhteensä 1900 suomalaisesta itärintamalla taistelleesta jääkäristä liittyi Mannerheimin valkoiseen armeijaan. He olivat sille tärkeä vahvistus, ja auttoivat valkoisen armeijan voittoon. Punaisten ja valkoisten välinen sota on yhä arka aihe Suomessa. Tämä näkyvä muun muassa nimeämisessä. Riippuen puhujan poliittisesta kannasta, voidaan puhua joko kansalaist- tai vapaussodasta. Tosiasia kuitenkin on, että laillinen suomen valkoinen hallitus julistautui itsenäiseksi, ja että Mannerheim johti laillista (valkoista) armeijaa. Valkoisten näkökulmasta

punaiset halusivat liittää Neuvosto-Venäjään, ja siksi sota oli heille pääasiassa itsenäisyyssoita. Punaiset taas keskityivät luokkataistoon. Liittyminen Neuvosto-Venäjään ei ollut punaistenkaan tavoite, ja myös he olivat sydämiltään nationalistuja. Tältä osin jää spekulointavaksi, minkälainen suhde Suomen ja Neuvosto-Venäjän (ja myöhemmin Neuvostoliiton) välille olisi kehittynyt, jos punaiset olisivat voittaneet sodan.

Vuosina 1919–1922 monet entiset jääkärit liittyivät Itä-Karjalan vapautusarmeijaan, jossa vallitsi "Suur-Suomi"-aate.

Talvisodan syttymiseen saakka jääkärit muodostivat Suomen armeijan selkäran-

de vorm van een parade in Vaasa welkom geheten door generaal Mannerheim.

Ongeveer 1200 van de in totaal 1900 Finse Jäger die aan het oostfront hadden meegevochten, hebben zich aangesloten bij het Witte leger van Mannerheim en zijn een belangrijke versterking geweest. Zij hebben er in aanzienlijke mate toe bijgedragen dat de Witten uiteindelijk als overwinnaars uit de oorlog zijn gekomen. De oorlog tussen de Finse Roden en Witten ligt nog steeds gevoelig in Finland. Dit blijkt onder andere uit de naamgeving. Afhankelijk van de politieke voorkeur wordt gesproken over een burger- of een vrijheidsoorlog. Een feit

is wel dat de wettelijke Finse Witte regering de onafhankelijkheid had uitgeroepen en Mannerheim leiding gaf aan het wettelijke (Witte) leger.

Vanuit het standpunt van de Witten waren de Roden uit op aansluiting bij Sovjet-Rusland en ging het om een oorlog om de Finse onafhankelijkheid. Voor de Roden stond de klassenstrijd centraal. Aansluiting bij Sovjet-Rusland was voor hen niet aan de orde en zij waren in hun hart ook nationalisten. In dit verband blijft het speculeren wat uiteindelijk de relatie met Sovjet-Rusland (en later de Sovjet-Unie) zou zijn geworden, wanneer de Roden de oorlog hadden gewonnen

In de periode 1919-1922 sloten veel voormalige Jäger zich aan bij het bevrijdingsleger in Oost-Karelie, waarbij de 'Groot-Finland' - gedachte hoogtij vierde.

In de periode tot het uitbreken van de Winteroorlog, vormden de Jäger de ruggegraat van het Finse leger en zorgden voor een zeer degelijke opleidingsorganisatie Tijdens de Winteroorlog (1939-1940) en de Vervolgoorlog (1941-1944) waren de meeste hooggeplaatste militairen afkomstig uit het oorspronkelijke Jägerbataljon.

De 'Schwestern'

Twee Finse verpleegsters, Ruth Munck en Saara Rampanen >

gan, ja he huolehtivat erittäin perusteellisesta koulutusorganisaatiosta. Sekä talvisodan (1939–1940), että jatkosodan (1941–1944) aikana kaikkein ylimmät sotilasvirat annettiin alkuperäisestä jääläripataljoonasta tuleville miehille.

"Schwestern"

Kaksi suomalaista sairaanhoidijaa, Ruth Munck ja Saara Rampanen (heitä kutsuttiin myös nimellä 'Schwestern'), huolehtivat eturintamalla haavoittuneista sotilaista, pääasiassa jääläreistä, jonka ansiosta heitä palkittiin kunniamerkein. Ruth Munck (syntynyt 1886) oli paronitar joka aloitti työskentelyt Berliinin yliopistollisella kirurgisella klinikalla tammikuussa 1916.

Saara Rampanen (syntynyt vuonna 1886) oli asunut jo vuodesta 1911 lähtien Saksassa. Hän työskenteli siellä mm. Dresdenin sairaalassa.

Ruth Munck ja Saara Rampanen liitettiin vuonna 1916 sairaanhoitajina Suomen jääläreihin itärintamalla. Lokakuusta 1916 kesäkuuhun 1917 he työskentelivät Jelgavan sairaalassa (Mitau), kesäkuusta 1917 elokuuhun 1917 Tukkumin sairaalassa (Tockum) ja sen jälkeen helmikuusta 1918 lähtien Liepajan sairaalassa (Libau). Kuva 8

Helmikuun 14. päivänä 1916 "Schwesternit" matkustivat jäälärijoukojen mukana höyrylaiva Arcturusella

Aankomst van de schepen Arcturus en Castor in Vaasa op 25 februari 1918. | Arcturus en Castor-alusten saapuminen Vaasaan 25. helmikuuta 1918.

Vaasaan, ja kansalaissodan aikana he työskentelivät sairaanhoitajina valkoisille. Ruth Munckilla ja Saara Rampasella oli molemmilla myöhemmin tärkeä asema Lotta Svärd-järjestössä. Myös toisen maailmansodan aikana >

(ook wel de ‘Schwestern’ genoemd), hebben gewonde soldaten, waaronder voornamelijk Finse Jäger, verpleegd in ziekenhuizen in de buurt van het oostfront en zijn later als ‘heldinnen’ vereerd. Ruth Munck (geboren in 1886), een barones, was in 1915 naar Duitsland gegaan, waar zij in januari 1916 in Berlijn is gaan werken in de chirurgische kliniek van de universiteit. Saara Rampanen (geboren in 1886) woonde al vanaf 1911 in Duitsland. Zij heeft daar o.a. in een ziekenhuis in Dresden gewerkt.

In 1916 zijn Ruth Munck en Saara Rampanen samen

als verpleegsters aan de Finse Jäger toegevoegd aan het oostfront. Van oktober 1916 tot juni 1917 werkten zij in een ziekenhuis in Jelgava (Mitau), van juni 1917 tot augustus 1917 in een ziekenhuis in Tukkum (Tockum), en daarna tot februari 1918 in een ziekenhuis in Liepaja (Libau).

Op 14 februari 1916 zijn de ‘Schwestern’ met de Jäger-troepen meegereisd naar Vaasa op het stoomschip *Arcaturus* en tijdens de burgeroorlog hebben zij als verpleegster voor de Witten gewerkt. Zowel Ruth Munck als Saara Rampanen hebben later belangrijke functies gehad bij de Lotta

Ruth Munck

Svärd (de Finse militaire vrouwenbeweging). Ook tijdens de Tweede Wereldoorlog hebben de ‘Schwestern’ oorlogsge-

Generaal Mannerheim neemt parade af van Jäger soldaten in Vaasa op 26 februari 1918. | Kenraali Mannerheim tarkastamassa jääkäripataljoonaa Vaasassa 26. helmikuuta 1918.

wonden verzorgd. Wat toch wel heel bijzonder is, Saara Rampanen is ook betrokken geweest bij de Nederlandse ambulance in Vierumäki in 1940 (zie ook ‘Fins-Nederlandse relaties – vroeger en nu’). Na de Tweede Wereldoorlog heeft zij een aantal jaren in de Verenigde Staten gewerkt.

Anno 2012 - In de sporen van de Finse Jäger

In de zomer van 2012 heeft de eerste auteur (RF) van dit artikel, samen met zijn vrouw, een aantal speurtochten gemaakt ‘in de voetsporen van de Jäger’:

Onderweg met de auto naar Finland, via Duitsland, werd de opleidingsplaats Lockstedter Lager in het hedendaagse

Hohenlockstedt bezocht. Hier is in het Museum Am Wasserturm een permanente tentoonstelling ingericht, in samenwerking met het Finse Jääkäripataljoona 27:n perinneyhdistys ry, over de geschiedenis van de Finse Jäger. Dit geeft een goed beeld van de opleiding, waar in korte tijd onervaren Finse jongens omgeschoold werden tot strakke militairen.

Hohenlockstedt is trots op haar Jäger-opleiding. Een straat waارlangs witte berken zijn geplant, de Finnische Allee, niet zo ver van het museum, is hier een voorbeeld van. Bovendien staat in een park langs de Finnische Allee een fraai monument ter nage-

dachtenis aan de Finse Jäger.

Het bezoek aan Hohenlockstedt werd ‘s avonds afgesloten met een maaltijd in het restaurant Zum Kühlen Grunde. Dit restaurant is, op enkele verbouwingen na, de oorspronkelijke Kantine 7, waar de eerste Jäger hun maaltijden nuttigden en ook de avonden konden doorbrengen in een ‘civiele’ omgeving. Opmerkelijk is dat de huidige eigenaar een kleindochter is van de toenmalige uitbater, mevrouw Böge.

Tijdens een groepsreis in de nazomer van 2012 naar Riga hebben RF en zijn vrouw de mogelijkheid gehad om de sporen van de Finse Jäger, die na hun opleiding in Lockstedt, >

‘Schwesternit’ huolehtivat haavoittuneiden hoidosta. Merkittävästi asiana mainitakoon, että Saara Rampanen oli myös mukana hollantilaisen ambulanssin toiminnassa Vierumäellä 1940 (asiasta voi lukea enemmän ‘Fins-Nederlandse relaties – vroeger en nu’). Toisen maailmansodan jälkeen hän työskenteli muutamia vuosia Yhdysvalloissa.

Vuosi 2012 - Suomen jäädikien jalanjäljillä

Kesällä 2012 Rune Frants teki vaimonsa kanssa muutaman etsiskelyretken jäädikien jalanjäljille.

Automatkan varrella he vierailivat Lockstedter Lager-koulutuspaiassa joka sijaitsee nykyisessä Hohenlockstedtis-

Saara Rampanen met Finse Jäger patiënten in Letland. | Saara Rampanen yhdessä suomalaisen jäädikäritilaan kanssa.

sä. Am Wasserturm-museossa on Suomalaisen Jääkäripataljoona 27:n perinneyhdistys ry:n kanssa yhteistyössä tehty pysyvä näyttely suomalaisista

jäädikäreistä. Sieltä saa hyvän kuvan miten kokemattomista suomalaisnuorista koulutettiin lyhyessä ajassa ammatti-laisotilaita. >

De permanente Jäger tentoonstelling in het museum 'Am Wasserturm' in Hohenlockstedt. | 'Am Wasserturm'-museon pysyvä jäälkärinäyttely Hohenlockstedissä.

meegevochten hebben aan het oostfront bij de Riga-bocht, ook daar te volgen. Slechts 20 km ten westen van de

Het Finse Jäger monument in Hohenlockstedt. | Suomalaisen jäälkärinäytteen monumentti Hohenlockstedissä.

bekende badplaats Jurmala, even ten zuiden van Riga, ligt het dorpje Klapkalnciems. Hier staan twee monumenten als eerbetoon aan de

Jäger. Dichtbij de kust van de Oostzee staat een op een blok roodbruin graniet uit Finland een tekst in het Lets en in het Fins. De Finse tekst luidt: *Suomen jäälkärit taistelivat 1. maailmansodan aikana tällä itärintamalla pohjoisimalla osalla elokuusta joulukuuhun 1916* (De Finse Jäger vochten hier tijdens de Eerste Wereldoorlog langs het noordelijk deel van het oostfront van augustus tot december 1916). Hier heeft de groep een korte dienst gehouden en Maa on niin kaunis gezongen. In het dorpje zelf staat naast een Fins-Duitse begraafplaats een monument waarop de namen staan van de eerste zes gesneuvelden Finse Jäger. De inscriptie 'En-

Hohenlockstedt on ylpeä jäälkärikoulutuksestaan. Sitä todistaa mm. lähistöllä sijaitseva valkoisten koivujen reunustama Finnische Allee-puistokatu, joka muistomerkinä suomalaisille jäälkäreille.

Hohenlockstedtissä vierailu päättyi ateriaan Zum Kühlen Grunde-ravintolassa. Tämä ravintola oli lähes alkuperäisessään alun perin Kantine 7, missä jäälkärit ruokailivat ja viettivät vapaa-aikaansa iltaisin. On merkille pantavaa, että nykyinen omistaja on sen aikaisen keittäjän, rouva Bögen, lapsenlapsi.

Het museum 'Am Wasserturm' in Hohenlockstedt. | 'Am Wasserturm'-museo Hohenlockstedissä.

nen hauta vieraassa kuin orjuus omassa maassa' (Liever een graf in den vreemde dan een slaaf in eigen land), zegt veel.

Ostrobothnia is erg belangrijk geweest voor de Jägerbeweging. De meeste Jäger kwamen uit deze regio. Vaasa was tijdelijk de hoofdstad van Finland gedurende de eerste cruciale maanden van 1918. De Jäger kwamen ook aan land in Vaasa in februari 1918. Op het marktplein van Vaasa staat het Vrijheidsmonument (Vapaudenpatsas), ontworpen door Yrjö Liipola en onthuld in 1938. Verder staat in het park tussen Vaasanpuistikko en Hovioikeudenpuistikko een standbeeld van een Jägersoldaat, gemaakt door Lauri

Leppänen, die zelf ook een Jäger is geweest.

Het nationale Jääkärimuseo in Kortesjärvi, ongeveer 70 km ten oosten van Vaasa, geeft een goed overzicht van het ontstaan en de geschiedenis van de Jägerbeweging. Het museum bezit veel voorwerpen die geschenken zijn door familieleden van de Jäger.

Tenslotte. De eerste vrijwilligers voor de opleiding in Lockstedt konden in 1915 Finland legaal verlaten met een paspoort voor de Verenigde Staten of Canada. Maar de Russische overheid kreeg al snel in de gaten dat er plotseling verdacht veel jonge mannen emigreerden. Vanaf februari 1916 werd het verboden

Het Finse Jäger monument bij de Oostzeekust in de buurt van het dorpje Klapkalnciems (ongeveer 50 km ten westen van Riga in Letland). | Suomalaisen jääkärienviisumumentti Itämeren rannalla Klapkalnciems-kylän liepeillä (n. 50 km Riikasta länteen Liettuassa).

Ryhämätkalla Riikaan syksyllä 2012 Rune Frantsille ja hänen vaimolleen oli mahdollista seurata jääkäreiden reittejä Lockstedtin jälkeen itärintamalla Riikassa, Klapkalnciemssin kylässä. Sielläkin on kaksi jääkärimuumenttia. Klapkalnciemssin kylä sijaitsee vain 20 km länteen Jurmalan kylpyläkauungista Riikan eteläosassa. Lähellä Itämeren rantaa on punaruskea graniittijärkäle, missä lukee riikan- ja suomenkielinen teksti: *Suomen jääkärit taistelivat 1. maailmansodan aikana tällä itärintaman pohjoisimmalla osalla elokuusta joulukuuhun 1916. Tällä paikalla he pitivät lyhyen jumalanpalveluksen ja lauloivat Maa on niin kaunis-laulun. Itse*

kylän suomalais-saksalaisella hautausmaalla on muumentti, jossa lukee ensimmäisen kuuden kaatuneen suomalaisjääkärin nimet. Teksti '*Ennen hauta vieraassa kuin orjuus omassa maassa'* sanoo paljon.

Ostrobothnia on ollut tärkeä paikka jääkäreille. Suurin osa jääkäreistään oli lähtöisin täältä. Vaasa oli tilapäisesti Suomen pääkaupunkina vuoden 1918 epävarmoina aikoina. Jääkärit rantautuivat myös Vaasaan helmikuussa 1918. Vaasan toriaukioilla on tästä ollut muistona vuodesta 1938 saakka Yrjö Liipolan tekemä Vapaudenpatsas. Sen lisäksi Vaasanpuistikon ja Hovioikeudenpuistikon välissä on jääkärisotilaan patsas jonka on

Het Finse reisgezelschap zingt 'Maa on niin kaunis' bij het Finse Jäger monument bij de Oostzeekust in Letland. | Suomalaiset matkustajat laulavat 'Maa on niin kaunis' suomalaisen jääkärienviisumumenttiin luona Itämeren rannalla Liettuassa.

tehnyt Lauri Leppänen. Hän oli itsekin ollut jääkäri. Vaasasta n. 70 kilometriä itäänpäin sijaitsee Kortesjär-

Het Vrijheidsmonument in Vaasa. | Vaasan Vapaudenpatsas.

paspoorten te verstrekken aan mannen in de leeftijd van 19 tot 35 jaar. De meeste vrijwilligers moesten daarna illegaal naar Zweden uitwijken om verder naar Duitsland te kunnen reizen. Een belangrijke geheime route naar de kust met bestemming Zweden liep door het dorpje Petsmo

in Koivulahti, vlakbij RF's zomerhuis. In Petsmo staat bij een van de boerderijen, die als tussenstop dienst deden voor de aspirant-Jäger, een gedenkplaatje (*etappimistolaatta*). Opmerkelijk is dat de vluchtroute op slechts enkele honderden meters afstand liep van een klein Russisch garnizoen.

Rune Frants en Arnold Pieterse

Enkele nuttige websites:

<http://www.jp27.fi/data/jp27/>
http://www.kauhava.fi/palvelut/kulttuuri/museot/suomen_jaakkrimuseo
<http://www.museum-hohenlockstedt.de>

Literatuur:

Kemppi, Jarkko (2011). Isääntämaan puolesta. Jääkäriiikkeen ja Jääkätien historia. Minerva, Helsinki. 420 pp.

Kesselring, Agolof (2005). Des Kaisers 'finnische Legion'. Die finnische Jägerbewegung im Ersten Weltkrieg im Kontext der deutschen Finnlandpolitik. Berliner Wissenschafts-Verlag GmbH. 151 pp.

Munck, Ruth (1939). Jääkärien muksana Saksassa. Sanatar, Helsinki. 249 pp.

Pieterse, Arnold en Starmans, Peter (2010). Fins-Nederlandse relaties – vroeger en nu. Yliopistopaino, Helsinki. 240 pp.

Rampenan, Saara (1934). Jääkärien matkassa itärintamalla. Sairaanhoidajattaren muistelmia. Werner Söderström, Helsinki. 249 pp.

ven Jääkärimuseo missä jääkäriiikkeen historia tulee hyvin esille. Museossa on paljon jääkärien perheenjäsenten museolle lahjoittamaa esineistöä. Lopuksi: Ensimmäiset Lockstedtin sotilaskoulutuksen vapaaehtoiset saattoivat lähteä maasta passin kanssa luvallisesti Yhdysvaltoihin tai Kanadaan. Mutta Venäjän viranomaiset huomasivat nopeasti miten epätavallista oli, että niin monet nuoret miehet halusivat lähteä maasta. Vuoden 1916 helmikuusta lähtien kiellettiin passin myöntäminen 19 - 35 vuotiaille miehille. Suurimman osan vapaaehtoisista piti ylittää Ruotsin raja laittomasti voidakseen matkustaa Saksaan. Tärkeä salainen reitti kulki rannin-

kolle, mistä oli pääsy Ruotsiin Koivulahden Petsmon kautta, joka on Rune Frantsenin kesämökin liepeillä. Petsmossa on yhä erään jääkärikandidaattien etappipaikkana toimineen maatilan, seinässä *etappimistolaatta*. On merkillenpantavaa, että reitti kulki vain parinsadan metrin päässä pienestä Venäläisestä sotilastukikohdasta.

Rune Frants ja Arnold Pieterse
Käännös: Sanna-Mari Kuisma ja Minna Räty

Muutamia aihetta koskevia kotisivuja:

<http://www.jp27.fi/data/jp27/>
http://www.kauhava.fi/palvelut/kulttuuri/museot/suomen_jaakkrimuseo

<http://www.museum-hohenlockstedt.de>

Kirjallisuutta:

Kemppi, Jarkko (2011). Isääntämaan puolesta. Jääkäriiikkeen ja Jääkätien historia. Minerva, Helsinki. 420 pp.

Kesselring, Agolof (2005). Des Kaisers 'finnische Legion'. Die finnische Jägerbewegung im Ersten Weltkrieg im Kontext der deutschen Finnlandpolitik. Berliner Wissenschafts-Verlag GmbH. 151 pp.

Munck, Ruth (1939). Jääkärien muksana Saksassa. Sanatar, Helsinki. 249 pp.

Pieterse, Arnold en Starmans, Peter (2010). Fins-Nederlandse relaties – vroeger en nu. Yliopistopaino, Helsinki. 240 pp.

Rampenan, Saara (1934). Jääkärien matkassa itärintamalla. Sairaanhoidajattaren muistelmia. Werner Söderström, Helsinki. 249 pp.

HET SEXLOZE FINSE WOORDJE HÄN VOOR GENDER-GELIJKHEID IN ZWEDEN?

In de Volkskrant van 13 april j.l. stond een artikel over feministen in Zweden. Zij zijn een campagne begonnen om wat zij heterosexisme noemen, te elimineren.

Dit jaar zou de Zweedse overheid zelfs 29 miljoen euro beschikbaar hebben gesteld om het land 'gelijker' te maken. Een leger aan gender-consultants, gender-strategen en gender-onderzoekers staat de overheid hierin bij. Er is in Zweden zelfs een speciaal mi-

nisterie voor integratie en gender-gelijkheid.

Het rolpatroon van vrouwen en mannen is volgens de Zweedse feministen grotenaels historisch bepaald. Onderwerpen die de revue passeren om dit te veranderen zijn o.a. sekse-neutrale poppen in de kinderopvang, het afschaffen van de kleur roze voor meisjes en blauw voor jongens en gender-neutrale speelgoedwinkels. Ook moet het percentage stofzuigende mannen

drastisch omhoog en klussende mannen moeten hun gereedschappen vervangen door pollepels en pannen. Aangezien een en ander vanuit feministisch perspectief plaatsvindt is het nog niet duidelijk of vrouwen hun pollepels en pannen moeten vervangen door zaag en boor. Jongens moeten leren alleen zittend te plassen.

Nu hebben zij ook nog eens voorgesteld om de sexeverschillen minder te accentueren door een nieuw neutraal >

VOISIKO SUOMI OLLA MALLINA RUOTSILLE SUKUPUOLINEUTRAALIN PERSOONAPRONOMININ HÄN KÄYTÖSSÄ?

Volkskrantin numerossa 13 viime huhtikuussa oli Ruotsin feministejä koskeva artikkeli. He ovat aloittaneet kampanjan ns. *heteroseksismin* poistamiseksi.

Artikkelin mukaan Ruotsin hallitus on asettanut tänä vuonna jopa 29 miljoona euroa valtion varoja käytettäväksi pyrkimyselle tehdä maa 'yhdenvertaisemmaksi'. Kokonainen armeija sukupuolikonsultteja, sukupuolistategia-asiantuntijoita ja sukupuolitkijoita tukee hallitusta tässä pyrkimysessä. Ruotsilla

on jopa erityinen ministeriö integraation ja sukupuolten yhdenvertaisuuden toteuttamiseksi.

Ruotsin feministien mukaan naisten ja miesten roolimallit määrytyvät suurelta osin historiallisesti. Kysymykseen tullevia muutoksia ovat mm. pääväkotien sukupuolineutraalit nuket, tyttöjä ja poikia erotavan vaaleanpunaisen ja sinisen värin poistaminen sekä sukupuolineutraalit lelukaupat. Myös imuroivien miesten prosentuaalisen lukumäärän

on noustava huomattavasti ja nikkarovien miesten on vaihdettava työkalunsa kauhoihin ja kattiloihin. Koska muutokset tapahtuvat feministisesta näkökulmasta katsottuna, on vielä epäselvä tuleeko naisten vaihtaa kauhansa ja kattilansa sahaan ja porakoneeseen ja tuleeko miesten lorauttaa vessassa vain istualtaan.

Nyt feministit ovat ehdottaneet myös sukupuolieroa korostavan persoonapronominin (hollanniksi 'hij' ja 'zij', ruotsiksi 'han' ja 'hon') >

persoonlijk voornaamwoord in te voeren in plaats van 'hij' of 'zij' (in het Zweeds 'han' en 'hon'). In het Fins is er geen verschil tussen 'hij' en 'zij', er is maar één woord, en dat is 'hän', misschien is dat wel iets voor de Zweden. Trouwens, er zijn ook andere talen met een neutraal persoonlijk voornaamwoord, zoals bijvoorbeeld het Ests, Hongaars en Turks.

Op 26 april verscheen van de hand van de tweede schrijver dezes de volgende ingezonden brief in de Volkskrant:

Bij hun zoektocht naar een neutraal persoonlijk voornaamwoord kunnen de Zweden leentje-buur spelen bij de Finnen. In het Fins is het woord 'hän' zowel op vrouwen als mannen van toepas-

sing. Mijn uitstekend Nederlands sprekende Finse vrouw haalt daar door nog steeds het hij en zij door elkaar, mij menigmaal in genderverwarring achterlatend.

De Volkskrant en de ingezonden brief liepen echter naar later bleek achter, want de Zweedse feministen hebben al een neutraal persoonlijk voornaamwoord bedacht, namelijk 'hen'. Dit lijkt wel verrassend veel op het Finse 'hän'.

Of het wat wordt met het woordje 'hen' in Zweden moet worden afgewacht. Eigenlijk is er al een sexloos woord in het Zweeds dat vrij algemeen wordt gebruikt, namelijk 'man', te vergelijken met het Nederlandse 'men'. Maar in het Zweeds betekent 'man' ook

hetzelfde als het Nederlandse 'man', dus het sterke geslacht. Alleen al de gedachte daar aan, dus dat in plaats van sexloosheid er een associatie zou kunnen zijn met het manlijke geslacht, is voor de feministen onaanvaardbaar.

In Zweden denken de feministen, tenminste daar lijkt het op, dat er geen wezenlijke verschillen hoeven te bestaan tussen mannen en vrouwen voor wat betreft hun functioneren in de maatschappij. Maar wanneer het woordje 'hen' zou worden ingevoerd, is het de vraag of het heterosexisme hierdoor in de Zweedse maatschappij veel zal veranderen. De Finnen weten bij het gebruik van 'hän' meestal heel goed of zij

muuttamista sukupuolineutraaksi. Suomen kielessä ei tunneta persoonapronominin sukupuolieroaa, sillä käytettävissä on van yksi sana, 'hän', joka ehkä sopisi käytettäväksi myös Ruotsissa. Tosin on olemassa muitakin kielä, esim. eesti, unkari ja turkki, joissa on neutraali persoonapronomiini.

26. huhtikuuta Volkskrant julkaisi yleisöñosastossaan tämän artikkelin toisen laajajan lähetämän kirjoituksen:

Etsiessään neutraalia persoonapronominia Ruotsi voisi lainata naapurimaan Suomen käyttämää sanaa 'hän', joka tarkoittaa sekä naista että miestä. Erinomaisesti hollantia puhuva suomalainen vaimoni sekoittaa vieläkin hämmästävästi sanat hij ja zij, jotien en

aina tiedä kummasta sukupuoles- taan kysymys.

Myöhemmin kävi kuitenkin ilmi, että Volkskrant ja yleisöñosastokirjoitus eivät olleet täysin ajantasaisia, sillä Ruotsin feministit olivat jo keksineet sukupuolineutraalin persoonapronominin 'hen', joka muistuttaa hämmästyttävän paljon suomen kielen sanaa 'hän'.

On vielä epävarmaa tullaanko sanaa 'hen' käyttämään Ruotsissa. Oikeastaan ruotsin kielessä on jo melko yleistynyt sukupuolineutraali sana 'man', jota voidaan verrata hollanninkieliseen sanaan 'men'. Mutta ruotsiksi 'man' tarkoittaa myös samaa kuin hollanninkielinen 'man', siis vahvempaa sukupuolta. Pel-

lästään ajatus siitä, että sukupuolottoon uuden asemasta syntyisi assosiaatio miehiseen sukupuoleen, on feministille täysin mahdotonta.

Ruotsissa feministit ajattelevat, ainakin siltä näyttää, että miesten ja naisten välillä ei tarvitse olla mitään olennaista eroa mitä tulee heidän yhteiskunnalliseen toimintaansa. Mutta kun sana 'hen' on otettu käytäntöön, on kyseenalaista muuttuuko heteroseksismi sen johdosta paljon ruotsalaisessa yhteiskunnassa. Yleensä suomalaiset käyttäessään sanaa 'hän' tietävät varsin hyvin tarkoittavatko he miestä vai naista, emmekä ole koskaan saaneet vaikutelmaa, että heidän tarkoitukseaan on heteroseksimin lannistaminen.

het over een man of een vrouw hebben en wij hebben nooit de indruk gehad dat zij bezig zijn *heterosexisme* te onderdrukken.

In dit verband kan gememoreerd worden dat de Finnen, hoewel zij misschien minder extreme feministen onder hun gelederen tellen dan de Zweden, toch echt een heel geëmancipeerd volk zijn. Zij verkregen het vrouwenkiesrecht al in 1906, als tweede land in de wereld, terwijl dit in Zweden pas in 1919 het geval was en in Nederland in 1922. We hebben het dan maar helemaal niet over België, waar de vrouwen pas mochten stemmen in 1948.

Arnold Pieterse en Alex Muller

Tässä yhteydessä voidaan palauttaa mieliin, että suomalaiset, siitä huolimatta että heidän joukossaan on ehkä vähemmän äärifeministejä kuin Ruotsissa, ovat silti hyvin emansipoituneita. Suomalaiset naiset saivat äänioikeuden jo vuonna 1906 järjestykseenä toisena maana maailmassa, kun taas Ruotsissa tämä tapahtui vasta vuonna

1919 ja Hollannissa vuonna 1922, puhumattakan Belgiastä jossa naiset saivat äänestää vasta vuonna 1948.

*Arnold Pieterse ja Alex Muller
Käännös Maire Muller*

EEN ECHTE ‘HOTSPOT’

Er zijn wel eens mensen die vragen wat je in Helsinki in ieder geval gezien moet hebben. Zij zijn geïnteresseerd in wat in modern Nederlands “hotspots” genoemd wordt. Ik denk dat zij daarmee bezienswaardigheden bedoelen. Daarover in AVIISI schrijven heeft niet zo veel zin. Op internet kun je tegenwoordig alle populaire bezienswaardigheden vinden in de gekste landen ter wereld en dus zeker in Helsinki. Die vraag heeft mij overigens wel aan het denken gezet over wat nou eigenlijk een bezienswaardigheid is.

Meestal is het een gebouw met een wereldlijke of kerkelijke

functie en in vele gevallen is het een museum. Musea hebben, lijkt het wel, de toppositie veroverd in de lijst van bezienswaardigheden. Denk maar aan de positieve ophef over het Rijksmuseum in Amsterdam en de negatieve ophef in Finland waar het stadsbestuur van Helsinki een vestiging van het Guggenheim museum aan zich voorbij liet gaan.

Zelf houd ik wel van een museumbezoek, maar er zijn ook andere plekken die mij kunnen bekoren zonder dat er een museale of sacrale sfeer hangt. Zo’n plek is Kamppi in het centrum van Helsinki.

Een gebouwencomplex dat een combinatie is van een busstation, een metrostation, een winkelcentrum en een uitgaanscentrum. En waar op en omheen gewoond en gewerkt wordt. Een plek waar altijd mensen zijn die komen, gaan, kopen, eten en drinken. Een soort luchthaven, maar anders dan een geïsoleerd liggende luchthaven een echt sociaal knooppunt in de stad. Dat grote gebouwencomplex, dat dus Kamppi heet, staat op de plek waar vroeger een groot onherbergzaam plein lag waar bussen aankwamen en vertrokken. De meeste

VARSINAINEN ‘HOTSPOT’

Silloin tällöin ihmiset kysyvät mitä Helsingissä joka tapauksessa pitäisi käydä katsomassa. He ovat kiinnostuneita siitä, mitä kutsutaan modernissa hollanninkielessä ”hotspotitksi”. Luulen, että he tarkoittavat sillä nähtävyyksiä. Niistä ei liene paljon syytä kirjoittaa AVIISissa. Internetistä voi nykyään löytää kaikki suositut nähtävyydet mitä hulluimmissa paikoissa maailmassa, siis varmasti myös Helsingissä. Tämä kysymys on muuten pannut minut miettimään, mikä oikeastaan on nähtävyys. Useimmiten se on rakennus, jolla on maalli-

nen tai kirkollinen käyttötarkitus, ja monissa tapauksissa se on museo. Museot ovat, siltä ainakin näyttää, vallanneet kärkipaikan nähtävyyksien listalla. Ajatellaan vaikka Amsterdamin Rijksmuseumin saamaa positiivista huomiota ja toisaalta Suomessa sitä negatiivista huomiota Helsingin kaupunginhallituksen antaessa Guggenheimin museon sijoittumisen luisua pois käsistä. Minä itse tykkää käydä museoissa, mutta on myös muita paikkoja, jotka saavat minut innostumaan ilman, että niissä olisi museaalinen

tai kirkollinen tunnelma. Yksi sellainen paikka on Kampin Keskus Helsingin keskustassa, rakennuskompleksi, joka on bussiaseman, metroaseman, ostoskeskuksen ja huvittelukeskuksen yhdistelmä. Ja vielä siinä ja sen ympärillä asutaan ja tehdään työtä. Paikka, jossa aina on ihmisiä tulossa, menossa, syömässä ja juomassa. Eräänlainen lentoasema, mutta toisin kuin lentoasema eristettyä muusta ympäristöstä, todellinen sosiaalinen solmukohta kaupungissa. Tuo suuri rakennuskompleksi, siis nimeltään Kampin Keskus, sijaitsee paikalla, missä

KOLUMNISTI

van die bussen gingen naar Espoo en een deel naar allerlei plaatsen in heel Finland. In de zomer was het daar best uit te houden, maar 's winters was het er tamelijk vreselijk. Overdekte bushaltes waren er nauwelijks en overal lag sneeuw, soms vastgevroren, soms in staat van smeltende ontbinding. Grauwe modder en diepe plassen overal. Het jaar dat ik in Helsinki werkte en elke dag met de bus heen en weer reisde heb ik daar vaak samen met honderden anderen staan kleumen, diep weggedoken in winter- of regenjas. Dat was geen pretje.

In het nieuwe Kamppi hebben ze daar wat op bedacht: een keurig overdekt inpandig

bussstation. Comfortabeler kan het niet. In een lange brede gang, met aan de ene kant nuttige winkels en aan de andere kant de toegangen tot de perrons, wacht je op de bus die op een binnenplein voor komt rijden. Als het tijd is om in te stappen gaat het licht boven de automatische deur op groen en mag je naar binnen. Ideaal! En wanneer je naar de metro wilt, ga je met de roltrap in hetzelfde gebouw naar beneden, diep de rots in. Wanneer je honger hebt ga je eten en wanneer je nieuwe schoenen wilt kopen zijn er voldoende schoenenwinkels. En overal lopen en zitten mensen die je kunt bekijken: gewone mensen, excentrieke

mensen, mooie mensen, alle kleuren. Voor elk wat wils. Daar kan geen museum met alleen maar dooie spullen tegenop. Het enige nadeel is dat het er nooit rustig is. Rust

De toegangen naar de bussen. | Sisäänpääsy bussille.

Het gele "ei" op de achtergrond geeft toegang tot de metro. | Keltainen "munta" taustalla on käynti metroasemalle.

ennen oli suuri kalsea aukio, missä bussit lähtivät ja tulivat. Useimmat bussit menivät Espooseen, toiset etäämmälle ympäri Suomea. Kesällä siellä oli vielä siedettävää, mutta talvella jokseenkin kamalaa. Pysäkkikatoksia oli tuskin lainkaan, ja kaikkialla oli lunta, joskus jäätynenä, joskus loskana. Harmaata kuraa ja syviä kuoppia joka paikassa. Sinä vuonna, kun työpaikkani oli Helsingissä ja kuljin päivittäin bussilla edestakaisin, seisoin siellä satojen muiden kanssa kohmeisenä, tiukasti kääritynä talvi- tai sadetakkiin. Se ei todellakaan ollut mikään huvi. Uudessa Kampissa on tätä todella ajateltu: kunnon katettu bussiasema sisätilassa.

Mukavammin ei enää voi olla. Leveässä käytävässä, toisella puolella hyödyllisiä kauppoja ja toisella puolella käynnit laitureille, odotetaan busseja, jotka ajavat sisäaukiolle. Kun on bussin lähtöaika käsillä, syttyy automaattisen oven päälle vihreä valo ja voit astua laiturille ja bussiin. Verraton! Ja jos haluat ajaa metrolla, menet samassa rakennuksessa rullaportaita alas metroasemalle syville kallion sisään. Jos on nälkä, voit mennä syömään, ja jos haluat ostaa kengät, löytyy talossa useita kenkäkauppoja. Ja joka pakkassa kulkee ja istuu ihmisiä, joita voit katsella: tavallisia ihmisiä, huomiota herättävän epätavallisia ihmisiä, kauniita ihmisiä, kaikkia värijä. Jokai-

vind je niet in zo'n mierenhoop die moet je elders halen. Bij Kamppi dachten ze daar iets op bedacht te hebben. Buiten aan de rand van het

De hoofdentree aan het Narinkka plein. | Pääsisäänkäynti Narinkkatorilla.

De kapel aan de rand van het Narinkka plein. | Kappeli Narinkkatorin laidalla.

selle jotakin. Museo kuolleine tavaroineen ei vedä vertaa tälle kaikelle. Ainoa haitta puoli on, ettei siellä ole koskaan rauhallista. Rauhaa ei löydy tällaisesta muurahaispesäs-

plein, genaamd Narinkka tori, waar altijd van alles te doen is, heeft de Lutherse kerk een stiltecentrum gebouwd, een kapel met een vorm die het midden houdt tussen de ton van Diogenes en de ark van Noach. Daar binnenin dat getimmerte, zo is de bedoeeling, kun je in stilte jezelf zijn. Maar, jammer, jammer, zo werkt het niet. Door zo'n specifiek gebouwtje op zo'n drukke plek te zetten trekt het gebouw nieuwsgierigen en toeristen aan die allemaal even willen kijken wat voor gek gebouw dit nu weer is. Met als gevolg dat je daar niet rustig tot jezelf kunt komen. En waarom zou je ook. Als je van de stilte wilt genieten

moet je niet in de stad maar in het bos zijn. Dat weet toch iedere Fin.

Nog even terug naar die zogenaamde hotspots. Kamppi zul je als hotspot op internet niet vinden, maar wat mij betreft is dit nou een echte HOTSPOT, een warme plek voor iedereen die van echt stedelijk leven houdt.

Carel van Bruggen

Wie meer wil weten over "Kamppi Keskus", over wie het ontworpen en gebouwd heeft en over wat er allemaal te vinden is kijkt bij Wikipedia onder Kampin Keskus of op de website www.kamppi.fi.

tä, sitä täytyy etsiä muualta. Kampissa ajattelivat he löytäneensä ratkaisun. Ulkona aukion, Narinkka-torin, jolla aina tapahtuu kaikenlaista, laidalle on kirkko rakentanut pienien Hiljaisuudenkapelin, jotensakin Diogenesin tynnyrin ja Nooakin arkin välimuodon. Sen puisen rakennelman sisällä voit istua hiljaisuudessa itsekseen, niin on ainakin tarkoitus. Mutta, valitettavasti, ei se toimi niin. Kun sellainen erikoinen pieni rakennus on sijoitettu näin vilkkaaseen paikkaan, vetää se uteiliaita ohikulkijoita ja turisteja katsomaan mitä se hassu rakennus oikein pitää sisällään. Sillä seurausella, ettei sielläkään voi löytää rauhaa itsessään. Mutta miksi

pitäisikään. Jos haluaa nauttia hiljaisudesta ei pidä olla kaupungissa vaan metsässä. Senhän tietää jokainen suomalainen.

Vielä takaisin niin sanottuihin hotspotteihin. Kamppia ei hevin löydä internetissä hotspot-listoilla, mutta minun mielestääni se on juuri oikea HOTSPOT, paikka kaikille, jotka pitävät kaupunkielämäästä.

*Carel van Bruggen
(käännös Pirkko van Bruggen)*

Pajon tietoa Kampista, sen suunnitelusta, rakentamisesta ja sisällöstä, löytyy wikipediasta (Kampin Keskus) sekä www.kamppi.fi sivustoilta.

ERRATUM EN AANVULLING AVIISI 2013-2

Van Eeva Kriek-Tuovinen ontvingen wij de volgende melding:

Ik heb een kleine correctie met een aanvulling voor het verhaal van Gerard Rijerse. Op pagina 43 (Aviisi 2013-2) is mijn achternaam fout geschreven. Ik heet Tuovinen i.p.v. Tuominen.

Ik heb samen met Nanny de Vries een Finland reisgids geschreven. Later heb ik samen met mijn echtgenoot Erik Kriek opnieuw een Finland reishandboek geschreven ook voor Gottmer. Dan gebruikte ik mijn dubbele achternaam Kriek-Tuovinen. Dit boek verscheen enkele jaren geleden voor het laatst.

Eeva Kriek-Tuovinen lähetti meille seuraavan viestin:

Minulla on pieni korjaus ja lisäys Gerard Rijersen tekstiin. Sivulla 43 (Aviisi 2013-2) on sukunimeni väärin mainittu. Se on Tuovinen eikä Tuominen. Nanny de Vriesin kanssa olen tehnyt Finlanmd matkaoppaan. Myöhemmin kirjoitin yhdessä aviomiheeni Erik Kriekin kanssa Finland- matkakäsikirjan myös Gottmerille. Käytin siinä kaksoissukunimeäni Kriek-Tuovinen. Tämä kirja ilmestyi viimeksi joku vuosi sitten.

KLEINTJES

'Zoekt u mij?'

Sophie Kuiper (31), Nederlandse, woont sinds kort weer in Nederland, na 6 jaar Zweden en 4 jaar Finland. Is nu op zoek naar een fulltime of parttime baan:

- voor Finse bedrijven/instellingen die zaken doen met Nederland,
- voor Nederlandse bedrijven/instellingen die zaken doen met Finland.

Spreekt vloeiend Zweeds, Fins (mastertitel Universiteit Stockholm), Engels en Nederlands.

Frans en Duits geen bezwaar.

Werkervaring

- vertaalwerk (Zweeds-Fins-Engels-Nederlands)
- taallessen
- PR & Communicatie (projectcoördinatie, marktanalyse, persberichten, social media)

Analytisch – creatief – resultaatgericht.

Sterke interesse in taal, reizen, cultuur, design.

'Dan zoek ik u!'

Sophie Kuiper
06-59594139
sophie.e.kuiper@gmail.com

'Etsittekö minua?'

Hollantilainen Sophie Kuiper (31) on vastikään muuttanut takaisin Hollantiin asuttuaan 6 vuotta Ruotsissa ja 4 Suomessa.

Tällä hetkellä hän etsii koko- tai puolipäivätöitä suomalaisista yrityksistä, joilla on yhteysiä Hollantiin tai pääinvästoin.

Kielitaito: sujuva ruotsi ja suomi (valmistunut Tukholman yliopistosta), englanti ja hollanti, kohtalainen ranska ja saksa.

Työkokemus

- käänöstöt (ruotsi-suomi-englanti-hollanti)
- kielen opetus
- PR + kommunikointi (projekti koordinaattori, markkina analyysi, lehdistötiedotteet, sosiaalinen media)

Analyyttinen – luova – tuloshakujen.

Kiinnostuksen kohteet: kielet, matkustaminen, kulttuuri ja design.

'Siinä tapauksessa minä etsin teitä.'

Sophie Kuiper
06-59594139
sophie.e.kuiper@gmail.com

RUSKATOCHT IN FINS LAPLAND

van 7 tot 17 september!

De Ruskatocht is een stevige wandeltrektocht die het mogelijk maakt het Finse landschap in zijn uitbundige kleurenpracht van dichtbij te bewonderen. Tijdens de 8-daagse tocht loodst een deskundige gids het reisgezelschap door een gebied

waar jezelf zo maar zou kunnen verdwalen. De tocht die u maakt voert u door de dalen die in lang vervlogen tijden zijn achtergelaten door het terugtrekkende ijs. Hij slingert zich tussen de idyllische meren door en brengt u op de heuveltop-

pen vanwaar u schitterende vergezichten heeft over de geweldige kleurenpracht van de bossen, de toendra en op de zalmrivier die traag door het schilderachtige landschap stroomt. Ook in de herfst kunt u hier zeker worden verrast door het noorderlicht, het wonderlijke schouwspel van het licht aan de hemel dat de streken boven de poolcirkel kenmerkt. De Ruskatocht is het Europese alternatief voor de Indian Summer. Verbaas u over de kleuren, geniet van de stilte, ervaar Fins Lapland op zijn mooist!

Voor meer informatie en aanmeldingen:
www.finslapland.com

RUSKARETKI LAPPIIN

7.-17. syyskuuta!!

Ruskaretki on patikointimatka syksyn väriihin sonnustautuneeseen Suomen luontoon. Kahdeksan päivää kestävän retken reitti kulkee ammattioppaan opastamana

pitkin taipaleita, jonne ei niin vain yksin voisi lähteä. Reitti kulkee pitkin jäkauuden aikaisen jään muovaamia kanjoneita, idyllisten järvienvantoja ja tunturien lakeja

mistä avautuu huikeat näköalat alas värikäisiin metsiin, tundramaisemaan ja lohirikkaisiin jokiin, jotka virtaavat hitaasti kiemurrelleen pitkin maaluksellista maisemaa. Tähän aikaan vuodesta saatta myös hyvällä onnellalla nähdä revontulet. Ruskaretki on eurooppalainen vaihtoehto intiaanikesälle. Anna väriloitton yllättää, nauti luonnon rauhasta, koe Lappi kaunimillaan!

Lisätietoa + ilmoittautumiset:
www.finslapland.com

finntra waalwijk b.v.

AUTOTRANSPORT KULJETUKSET

**VOOR PARTICULIEREN YKSITYISILLE
EN BEDRIJVEN JA YRITYKSILLE**

koel en vries kylmä ja pakaste
verwarmd lämpö
stuks- en pallets paketit ja paletit
verhuizingen muutot

NEDERLAND - FINLAND FINLAND - NEDERLAND

afhalen en bestellen in noudot ja toimitukset
de gehele BENELUX BENELUX-maissa

elke week groupagedienst joka viikko kappaletavaralähtöjä
af Waalwijk Waalwijkistä

Keurweg 4, 5145NX Waalwijk – Postbus 450, 5140AL Waalwijk
Telefoon +31(0)416 – 561442, Fax +31(0)416 – 561440, e-mail info@finntra.nl

Scandinavië kenners VDM Webshop

- Moderne hedendaagse glaskunst**
- Elandleer**

Kijk op agenda (website) en maak een afspraak.
Bestellen via de website.

www.vdm-glaskunst.nl

www.elandleer.nl

Fascinerend Finland: HÄMEENLINNA EN OMGEVING

Häme is een van de oudste provincies van Finland. Het is gelegen in het zuiden van het land, dicht bij grote stedelijke centra en te midden van meren en rivieren. Dankzij zijn ligging is het gemakkelijk bereikbaar: de hoofdplaats Hämeenlinna ligt ongeveer een uur rijden van Helsinki en de andere grote steden van Zuid-Finland. Een treinreis vanaf de Finse hoofdstad duurt niet veel langer.

Häme bestaat uit een netwerk van dorpen en stadjes, die ook faciliteiten verlenen aan de mensen die op het platteland

wonen. Ofschoon het de oudst bewoonde regio van Finland is, zijn de evenementen die er worden georganiseerd nog

steeds bruisend. Ze vormen een belangrijk onderdeel van de cultuur van Häme. Het gebied heeft ook een lange traditie wat betreft de productie van textiel en glas.

Het platteland van Häme biedt uitstekende mogelijkheden om kennis te maken met de rijke en veelzijdige Finse natuur. De veranderingen van de seizoenen kunnen overal worden ervaren. Häme heeft een gevareerd landschap met bossen, meren, moerassen en heuvels. De contouren van deze heuvels domineren het cultuurlandschap, waarin water ooit leven heeft gebracht. De cultuur van Häme is gebaseerd op de lange en

KANTA-HÄME HURMAA

Häme on yksi Suomen historiallisista maakunnista ja se sijaitsee Etelä-Suomessa suurten kaupunkikeskusten ja vesistöjen läheisyydessä. Sijaintinsa ansiosta Häme on helposti saavutettavissa, sillä maakunta on noin tunnin juna- tai ajomatkan päässä pääkaupunkiseudulta ja muista Etelä-Suomen suurimmista kaupungeista.

Maakunta koostuu pienien ja keskisuurten kaupunkien sekä taajamien ja niiden tarjoamien palvelujen verkostosta. Suomalaisen sisämaa-asutuksen vanhimmat alueet sijaitsevat Hämeessä. Elävät tapahtumat ja vilkas

kansalaistoiminta ovat olennainen osa hämäläistä kulttuuria. Maakunnassa vallitsee myös pitkä perinne tekstiili- ja lasimuotoilun aloilla. Hämäläinen maaseutu on säilynyt elinvoimaisena ja

tarjoaa erinomaisen mahdollisuuden tutustua suomalaiseen luontoon. Häme on luonnontaan rikasta ja monimuotoina. Vuodenaikojen vaihtelun voi aistia kaikkialla. Maisema kohoaa vaihtelevana, sillä maakunnasta löytyy erilaisia metsiä, järvää, soita ja harjuja. Harjujonoit hallitsevat kulttuurimaisemaa, jota hiekkanummet ja pienet vesistöt elävöittävät.

Hämäläinen kulttuuri perustuu pitkään ja omaleimaiseen historiaan. Hämeen linna, keskiaikaiset kirkot, kartanot, museot ja linnavuoret ovat olennainen osa Hämettä. Nykyään maakunta tulvii eläviä tapahtumia; stand up-komiikkaa, hakkapeliitta-

bijzondere geschiedenis van het gebied. Het kasteel van de stad Hämeenlinna, de middeleeuwse kerken, landhuizen en musea vormen een eenheid met het heuvelachtige landschap en de mensen die daarin wonen. De

rijke historie is vertaald in talrijke evenementen, zoals voorstellingen van stand-up comedians, een middeleeuws toernooi, een houtzaag-competitie, bezoeken aan oude Finse filmlocaties en jachtpartijen.

Culinair combineert Hämeland gerechten uit Oost- en West-Finland, maar geeft aan het resultaat daarvan wel een eigen karakter. De eetcultuur van Hämeland is nauw verbonden met de vele producten die de natuur biedt. In 2010 werd de regio uitgeroepen tot de Finse rivierkreeft-provincie. Ongeveer de helft van de jaarlijkse vangst aan rivierkreeften komt uit de meren en rivieren van Hämeland.

Er zijn in Hämeland een heleboel interessante dingen te zien en te doen. Een reis van een paar dagen naar Hämeenlinna en omgeving wordt dan ook ongetwijfeld een leuke en bijzondere ervaring! >

torin kuhinaa, keskiaikaisia turnajaisia, mykkälölkuvia ja eränkäyntiä. Hämäläisessä keittiössä yhdistyvät itäinen ja läntinen ruokakulttuuri, johon

hämäläinen luonne antaa oman ilmeensä. Hämäläistä ruokakulttuuria ja elämyksiä voi kokea upeissa kartano tai kylämäisemissa. Erikoista, sillä Kanta-Hämee julistautui

kansalliseksi rapumaakunnaksi vuonna 2010. Yleensä noin puolet kauden rapusaaliista nostetaan hämäläisistä järvistä ja joista.

Alueella on näinollen paljon mielenkiintoista nähtävää ja koettavaa. Päivän parin matka Kanta-Hämeseen on kiva kokemus!

Retki Hämeseen alkaa maajoittumalla hyvästä palvelusta tunnettun boutique Hotelli Emiliaan aivan kaupungin keskustassa (Raatiyhoneenkatu 23, Hämeenlinna, www.hotelliemilia.fi) tai Sokos Hotel Hämeenlinnaan (Possentie 7, Hämeenlinna, www.sokoshotels.fi/hotellit/hameenlinna) aivan rautatie-

>

>

Een tour door Häme zou kunnen beginnen met een overnachting in boetiekhotel **Emilia**, gelegen midden in het centrum van Hämeenlinna (Raatihuoneenkatu 23, Hämeenlinna, www.hotellie-milia.fi). Ook het **Sokos Hotel Hämeenlinna**, dat dicht bij het station ligt, is een goede optie (Possentie 7, Hämeenlinna, www.sokoshotels.fi/hotellit/hameenlinna). Hotel **Vanajanlinna** is mooi aan het water gesitueerd en biedt golf- en spa faciliteiten (Vanajanlinnantie 485, Hämeenlinna, www.vanajanlinna.fi).

Hämeenlinna is de geboorteplaats van Finlands nationale componist Jean Sibelius. Het

aan hem gewijde museum is zeker een bezoek waard (Hallituskatu 11, Hämeenlinna, <http://www.hameenlinna.fi/Kulttuuri/Museot/Historiallinen-museo/Museot/Sibeliuksen-syntymakoti/>). Het museum bevindt zich in het centrum van de stad in zijn ouderlijk

huis. Deze woning werd in 1834 gebouwd, maar in de jaren zestig van de vorige eeuw getransformeerd in een museum.

Het nieuwe cultuur- en congrescentrum van Hämeenlinna is **Verkatehdas** (www.verkatehdas.fi).

aseman tuntumassa. **Hotelli Vanajanlinna** (Vanajanlinnantie 485, Hämeenlinna, www.vanajanlinna.fi) tarjoaa puolestaan huikkeat puitteet monipuolisine palveluineen kauniin vesistön tuntumassa. Paikka on myös tunnettu Golf kentistää ja korkeatasoisista Spa-palveluistaan.

Hämeenlinna on Suomen kansallissäveltäjä Jean Sibeliuksen kotikaupunki ja hänen syntymäkoti museo on ehdottomasti tutustumisen arvoinen paikka. (Hallituskatu 11, Hämeenlinna, <http://www.hameenlinna.fi/Kulttuuri/Museot/Historiallinen-museo/Museot/Sibeliuksen-syntymakoti/>). Hämeenlinnan keskustassa sijaitseva Sibeliuksen

lapsuudenkoti on muutettu museoksi 1960-luvulla. Itse rakennus on valmistunut vuonna 1834.

Hämeenlinnan **Verkatehdas** (www.verkatehdas.fi) on keskustassa sijaitseva uusi kulttuuri- ja kongressikeskus. Vanhan tehtaan muodostamiin puitteisiin on syntynyt ainutlaatuinen ja viihtyisä kokonaisuus, musiikkia,

elokuvia, täydenäyttelyitä ja vaikka mitä! Verkatehtaalla kupeessa oleva **Suisto klubti** (www.suisto.fi) on puolestaan suosittu ja rento musiikki baari, mikä ei jätä ketään kylmäksi.

Satumainen **Aulanko** (www.aulanko.fi) kutsuu viihtymään ja se on monipuolisempi kuin koskaan. Aktiivinen Aulanko

verkatehdas.fi). Deze oude textielfabriek is een uniek en gezellig uitgaanscentrum waar men van muziek, films en kunstexposities kan genieten. Vlakbij ligt de club **Suisto**, een van de bekendste muziekbars van Hämeenlinna (*Verkatehtaankuja 7, Hämeenlinna, www.suisto.fi*). Hier is het altijd feest!

In het park **Aulanko** valt veel te genieten (*www.aulanko.fi*). Het hele jaar door kunnen bezoekers er gebruik maken van uiteenlopende overnachtingsmogelijkheden en sport- en spafaciliteiten. Liefhebbers van natuur, culturele activiteiten en lekker eten komen er volop aan hun trekken.

Vlakbij ligt **Aulangon Kievari** (*Katajistontie 1, Hämeenlinna, www.aulangonkievari.fi*), een fraai restaurant dat is ondergebracht in een 19de-eeuws landhuis, Katajisto geheten.

In mei 2013 zal in Hämeenlinna het **Museo Militaria** worden geopend (*Linnankasarmi, Hämeenlinna, www.museomilitaria.fi*). In dit oorlogsmuseum zullen objecten worden geëxposeerd die met artillerie, pioniers en militaire communicatie te maken hebben. Het museum bezit de grootste verzameling voorwerpen betreffende de Russische artillerie buiten Rusland.

Het landelijke Häme kan het beste worden ervaren door een bezoek aan **Kankaisten Marjatila** (*Kankaisten kylätie 58, Hämeenlinna, www.kankaistentila.fi*). Deze aardbeienboerderij biedt goede mogelijkheden voor een gezellige picknick. Het mooie café is bekend vanwege zijn aardbei-en bessentaarten, en koffiespecialiteiten.

Bij bakkerij **Tuulos Rievä** (*Syrjäntaantie 58, Tuulos, http://tuulosrieva.fi/*) wordt nog met traditionele recepten gewerkt. In de broodwinkel kan men altijd terecht, maar het café **Aittakahvila** (graansilo-koffiehuis) is alleen in de zomer open, dagelijks van 12.00-18.00 uur.

tarjoaa kävijöille monipuolisia palveluita, aitoja elämyksiä ja hyvää oloa ympäri vuoden. Laadukasta majotusta, viihdyttäävä teatteria, kylpylänporeita ja hyvää oloa - herkulista ruokaa unohtamatta.

Aulangon Kievari (*Katajistontie 1, Hämeenlinna, www.aulangonkievari.fi*), jonka historia alkaa jo 1800-luvun alussa, jolloin rakennus tunnettiin Katajiston Kartanon. Nykyään siellä toimii monipuolinen ravintola.

Toukokuussa 2013 avattavassa sotahistoriallisessa erikois**Museo Militariassa** (*Linnankasarmi, Hämeenlinna, www.museomilitaria.fi*) voi tutustua tykistö-, pioneeri ja viestias-

lajien historiaan. Linnankasarmiin vaihtuvissa erikoisnäytelyissä on puolestaan mahdollisuus tutustua mm. venäläistykkien kokoelmaan joka on laajin Venäjän ulkopuolella.

Maaseutu- ja kylämatkailua Kanta-Hämeessä voi parhaiten nauttia poikkeamalla esim. **Kankaisten Marjatilalle** (*Kankaisten kylätie 58, Hämeenlinna, www.kankaistentila.fi*) picnikille. Tilan **Ihana Kahvila** on kuuluisa herkullisista marjaleivonnaisistaan ja erikoiskahveistaan.

Aidon, hämäläisen **Tuulos Rievän** (*Syrjäntaantie 58, Tuulos, http://tuulosrieva.fi*) salaisuuksia pillei niiden

perinteisissä resepteissään. Leipämyymälä on auki aina ja sen **Aittakahvila** palvelee joka päivä kesäisin klo 12.00 – 18.00. Mikä makuelämys!

Kriipin Lomamökeillä (*Rannikontie, Hattula, http://www.kriipinlomat.fi*) irtaudutaan arhesta. Slow Lifea parhaimillaan. Jokaisella huvilalla on oma ranta ison ja kalaisan Vanaveden rannalla. Huviloiden terassilta voit seurata Kriipin lintuvesialueen elämää. Illan hämärtyessä valkohäntäpeurat liikuskelevat mökkien lähiympäristössä. Hyvinvarustellut huvilat ovat vuokrattavissa ympäri vuoden ja tarjoavat kaikki nykyajan mukavuudet aivan kuin kotona. Puulämmitteisen saunaan pehmeissä

De vakantiechalets van **Kriipi** (Rannikontie, Hattula, <http://www.kriipinlomat.fi>) halen bezoekers weg uit hun dagelijkse sleur. Slow life at its best! Elke woning heeft

een eigen privé-strand, dat gelegen is aan het rijkelijk met vis gevulde meer Vanajavesi. Vanaf het terras van de huizen kunnen watervogels worden geobserveerd. Als de

nacht valt, durven herten zich tot dicht bij de woningen te wagen. De huizen beschikken over alle moderne voorzieningen en zijn het hele jaar door te huur. Er kan gebruik worden gemaakt van een met hout gestookte sauna, die met zijn zachte warmte alle zintuigen prikkelt.

Meidän Iloranta is het oudste toeristische bedrijf op het platteland van Häme (Rukkoilantie 129, Hauho, <http://www.iloranta.fi>). In een typisch Finse sfeer kan van leuke activiteiten, shows en thema-avonden worden genoten. Tijdens het nuttigen van traditionele gerechten worden oude verhalen verteld.

löylyissä aistit palavan puun tuoksun ja äänen.

Meidän Iloranta (Rukkoilantie 129, Hauho, <http://www.iloranta.fi>) on vanhin maa-

seudulla toimiva täyshoitoina tarjoava matkailuyritys, jonka tunnelma on kokemisen arvoinen. Hauskaa ohjelmaa, herkullista ruokaa, teemoja ja tarinoita.

Leppäniemen Hirsihuivilat (Leppäniementie 194, Hauho, <http://www.hirsihuivilat.com>) tarjoavat puittee moniin tilaisuuksiin. Tilalla on 13 tasokkaasti ympäri vuotiseen käyttöön varustettua hirsimökkiä. Kaikki alueen lomahuivilat on valmistettu itse Leppäniemen Isännän mukaisesti ja ne sijaitse upeissa järvimaisemissa.

Katisten Kartano (Katistentie 91, Hämeenlinna, www.katistenkartano.fi), kartanoromantiikkaa parhaimillaan on tunnelmallinen hotelli, jonka ravintola on kuuluisa hyvästä ruuasta ja palveluistaan. Kulinaristisia elämyksiä, joihin kannattaa varata aikaa, tarjoaa Chef de Cuisine, Oula Hänninen.

Leppäniemen Hirsihuvalat (Leppäniementie 194, Hauho, <http://www.hirsihuvalat.com/>) is een park waarin zich dertien luxueus ingerichte houten woningen bevinden, die het gehele jaar door gehuurd kunnen worden. De vakantiewoningen zijn alle ontworpen door de eigenaar van het park en liggen op een terrein dat grenst aan een kristalhelder

meer. Er worden verschillende activiteiten georganiseerd.

Wie de romantiek van een oud landhuis wil ervaren kan het beste terecht in **Katisten Kartano** (Katistentie 91, Hämeenlinna, www.katisten-kartano.fi). Het hotel en zijn faciliteiten zijn weliswaar gericht op groepen, maar in de zomer van 2013 zal het

restaurant (waar de bekende Finse kok Oula Hänninen de scepter zwaait) zijn deuren ook openen voor individuele gasten.

Het **Petäys Resort** is een bijzonder vrijetijdscentrum met een comfortabel hotel, gelegen ten noorden van Hämeenlinna ((Petäysentie 35, Tyrväntö, <http://www.petaysresort.fi>)

>

Petäys Resort (Petäysentie 35, Tyrväntö, <http://www.petaysresort.fi>) on ainutlaatuinen vapaa-ajan-keskus Hämeen sydämessä. Henkeäsalpaavan kauniin Vanajaveden maisemissa sinua odottaa todellinen hyvän olon niemi. Lukuisat liikuntaelämykset ja vapaa-

ajan aktiviteetit, monipuolinen ravintolamaailma sekä rentouttavat saunaat ovat niin päiväretkeläisten, vierasvenesatamassa poikkeavien kuin hotellivieraidenkin käytössä. Petäys Resortin monipuolisessa ravintolamaailmassa sinua palvelevat vastaanoton yhteydessä sijaitseva seuruss-

teluravintola Aula, ruokaravintola Aarnituli, tilausravintola Petäyssali sekä kesäinen rantaravintola Kaisa. Mahtava paikka!

Metsä kylpyyn Iittalan Poropuistoon! (Kankaistentie 155, Iittala, <http://www.iittalanporopuisto.fi>). Poropuiston juuret

>

taysresort.fi). Het is gesitueerd midden in de regio Häme op een schiereiland in het meer Vanajavesi. Er is een jachthaven, die ook toegankelijk is voor niet-hotelgasten. Op deze unieke locatie kan worden genoten van talrijke sportieve en andere activiteiten, sauna-bezoek en voortreffelijke maaltijden. Deze worden geserveerd in drie verschillende restaurants. In de zomer is aan de waterkant ook nog Café Kaisa geopend. Het Petäys Resort is een geweldige plek om te ontspannen!

Dat de Finse bossen verrassingen in petto kunnen hebben, bewijst het Iittalan Poropuisto (Kankaistentie

155, Iittala <http://www.iittalanporopuisto.fi>). Dit rendierpark vindt zijn oorsprong in Lapland, in het dorp Inari. Met grote liefde voor de Sami-cultuur werd het park in de regio Häme gebouwd. Vol trots worden de cultuur en het dagelijks leven in Noord-Finland uitgedragen. De getalenteerde gastvrouw Taimi treedt op als verhalenvertelster en vertolkster van de joik, de traditionele Sami-muziek. Haar spel op de Lapse trommel laat niemand onberoerd. In Kota, het koffiehuis van het rendierpark, is leipäjuusto (letterlijk: broodkaas) een ware tractatie. Iittalan Poropuisto is gespecialiseerd in de ontvangst van groepen,

maar gezinnen en individuele bezoekers zijn welkom tijdens gezogenaamde 'Happy Hours'.

Het glascentrum van Iittala, het Iittalan Lasimäki (Könnölänmäentie 2, Iittala, <http://www.iittalanlasimaki.fi>), is een belangrijke toeristische bestemming in Häme. In een parkachtige omgeving komen de geschiedenis van het glas en moderne glaskunst bij elkaar. Ook kan er kennis worden gemaakt met glasblazen en andere vormen van glasproductie. In de verschillende winkels vindt de bezoeker hoogwaardig design, kunstnijverheid, interieurproducten en delicatessen. Er is ook een

johtavat Lappiin, Inariin ja se on rakennettu suurella rakkaudella saamelaista kulttuuria kohtaan josta voi olla ylpeä. Puistossa kuulee myös mielenkiintoisia tarinoita pohjoisen kulttuurista ja elintavoista. Poropuiston emäntä Taimi on lahjakas tarinankertoja ja joikaaja. Hänen Lapinrumpunsa ei jätä ketään kylmäksi. Kotakahvin erikoisuus piilee siihen lisätävässä leipäjuustossa, joka on erikoista herkkua! Perheet ja yksittäiset matkailijat ovat tervetulleita tutustumaan poropuistoon ja poroihin Happy Hour aikaan, jolloin ei ole minimiryhmäkokoa.

Iittalan Lasimäki (Könnölänmäentie 2, Iittala, <http://www.iittalanlasimaki.fi>) on monipuolin ja viihtyisä ostos- ja matkailukohde rauhallisessa puistomaisessä ympäristössä, jossa historia ja nykypäivä kohtaavat. Alueella voit tutustua lasinpuhallukseen ja lasin historiaan. Lasimäen liikkeistä löydät korkealaatuiset design-, käsityö-, sisustus- ja herkkuutotteet. Alueella voi kokea nautinnollisia ostos-, taide- ja herkutteluhetkiä Lasimäellä! Iittalan Lasimuseossa voi ihastella lasin historiaa sekä pysyviä että vaihtuvia näyttelyitä Designin hengessä. Iittalan Lasitehtaalla on tehty skandinaavista designia jo vuodesta 1881 lähtien. Siellä tehdään edelleenkin mm. Alvar Aallon maailmankuuluja Aalto-maljakkoja.

15. (XV) Hämeen keskiaikamarkkinat (<http://www.keskiaikamarkkinat.net>) 16.-18.8.2013 pidetään Linnanpuistossa, Hämeenlinnassa. Keskiaikamarkkinoiden ohjelmassa on jotain jokaiselle: taistelunäytöksiä, musiikkia, leikareita ja komeljanttereita, silmäenkääntäjiä ja keskiaikaväkeä sekä käsityöläisten laaja markkinatori. Lapsille on omaa ohjelmaa ja työpajoja Lasten lääنيةksessä. Keskiaikamarkkinoilla liikkuu myös monenlaisia hahmoja, ja heihin liittyy erilaisia tarinoita ja niihin pääsee tutustumaan poikkeamalla paikanpäällä. Ehdottomasti kesän kohokohtia!

outletshop voor Iittala-producten. In het glasmuseum zijn vaste en tijdelijke tentoonstellingen te zien. De Iittala glasfabriek begon in 1881 met zijn productie. Tot beroemdste ontwerpen behoren de vazen van Alvar Aalto.

De 15de (XV.) middeleeuwse markt van Häme wordt van 16-18 augustus 2013 gehouden in het kasteelpark van Hämeenlinna (<http://www.kesquiajamarkkinat.net>). Deze markt biedt elk wat wils: toernooien, muziek en optre-

dens van historische figuren, komedianten, goochelaars en ambachtslieden. Er loopt ook gewoon middeleeuws volk rond. Voor kinderen zijn er speciale programma's en workshops. De middeleeuwse markt, waar verhalen uit het verleden tot leven komen, is het hoogtepunt van de zomer in Häme.

www.suomihousejari.com
<http://www.facebook.com/groups/422235627840133>
www.visithamelinna.fi

Hämeenlinna en omgeving is dichtbij!

www.suomihousejari.com
<http://www.facebook.com/groups/422235627840133>
www.visithamelinna.fi

Hämeenlinnan seutu on lähelä!

EEN BELANGWEKKEND HISTORISCH DOCUMENT

Onlangs kreeg ik van een vriend een bijzonder boekwerk ten geschenke, dat aan het begin van de Tweede Wereldoorlog door het Consulaat Generaal van Finland in Den Haag, op last van de Finse regering, is uitgegeven. De Titel luidt: "Suomi - Finland, Het Land van den Vrijheidsstrijd".

In het begin van het boek bevindt zich een oorkonde, die door de toenmalige President van de Finse Republiek, Risto Ryti, is ondertekend en blijkbaar, uit erkentelijkheid voor de morele steun van de Nederlandse bevolking, is aangebo-

den aan hen, die daadwerkelijk financieel of materieel het Finse volk hebben bijgestaan tijdens en na de Winteroorlog van 1939-1940.

In een bijgevoegde pagina staat te lezen: "In dankbare

herinnering aan de talooze blijken van sympathie, die Finland gedurende den tijd van zware beproeving uit Nederland mocht ontvangen, heeft de Finsche Regeering bijgaand album doen samenstellen, in de hoop aldus aan Finland nog meer bekendheid te geven en het zoodoende ook voor de toekomst sympathie en belangstelling te verzekeren. Het Consulaat Generaal van Finland te 's-Gravenhage heeft de eer, ingevolge ontvangen instructies, U een

MERKITTÄVÄ HISTORIALLINEN DOKUMENTTI

Sain äskettäin ystävältäni lahjaksi erikoisen kirjateoksen, jonka Suomen Kunniakonsuli Haagissa oli julkaisut Suomen hallituksen toimesta toisen maailmansodan alussa. Otsikkona on: "Suomi - Finland, Vapaustaistelun Maa."

Kirjan alussa on kunniakirja, jonka on allekirjoittanut silloinen Suomen Tasavallan presidentti, Risto Ryti, ja on ilmeisesti kiitollisuudesta tarjottu Hollannin kansalaisille jotka moraalisesti tukivat ja todellakin taloudellisesti tai materiaalia hankkien avusti-

vat Suomen kansaa talvisodan aikana ja sen jälkeen vuosina 1939-1940.

Liitteenä olevalla sivulla lukee: "Kiitollisena muistona niistä lukemattomista myötä tunnon osoituksista, jotka Suomi vaikeina aikoina sai

vastaanottaa Alankomaista, on Suomen hallitus teettänyt oheisen muistoalbumin, siinä toivossa että Suomi tulisi vieläkin tunnetummaksi ja siten taata myötätunnon ja kiinnostuksien osoitukset myös tulevaisuudessa. Suomen Kunniakonsulaatilla Haagissa on kunnia, saatujen ohjeiden mukaisesti, tarjota teille kapaleen tätä muistoalbumia. ('s Gravenhage, huhtikuu 1941').

Kirja on kevennetty suurella määrellä valokuvia, joista saa

HET IS MY EEN BEHOEFTÉ AAN DE NEDERLANDERS, DIE IN DEN TYD VAN ZWARE BEPROEVING DIE ACHTER ONS LIOT, DOOR HUN DAADWERKELYK OPTREDEN IN HET BELANO DER HULPACTIE AAN FINLANDS VOLK BLYKEN VAN SYMPATHIE HEBBEN GEGEVEN, OOK LANOS DEZEN WEO DEVERZEKERING TE BIEDEN, DAT DE TALOOZE BEWYZEN VAN VRIENDSCHAP EN ANDERSZINS UIT NEDERLAND ONTVANGEN. ALLERWEOEN HIER TE LANDE IN DANKBARE HERINNERING BLYVEN.

GEGEVEN TE HELSINKI 28 FEBRARI 1941
DE PRESIDENT DER REPUBLIEK FINLAND

*Mervouw H.S.
Kuist-Pierson
Ymuiden*

Niels B.

kuvan Suomesta, jota sellaisenaan valitettavasti ei enää ole. Kirjassa on nimittäin muun muassa kuvia Petsamosta, satamasta Pohjoisen Jäämeren rannalla, joka sodan jälkeen jouduttiin luovuttamaan Neuvostoliitolle. Kirja on upea historiallinen dokumentti, josta saa hyvän kuvan maan tapahtumarikkaasta historiasta sekä sen kulttuurista, taloudesta, taiteesta ja arkkitehtuurista. Mutta ennen kaikkea se tuo hienosti esille pienet kansan ylpeyden ja mielenlujuuden, kansan joka viimeiseen asti on valmis puolustamaan vapauttaan.

Mielenkiintoista on myös se seikka että muutamia kuukausia myöhemmin,

heinäkuussa 1941, ilmestyi liite, sekä Suomen Konsulaatin julkaisemana, koska Suomi oli jälleen joutunut sotaan.

Myös tähän lisääsitusseen on liitetty selventävä sivu. Sen teksti on seuraavanlainen: "Suomen Haagin Kunniakonsulaatilla oli kunnia muutama kuukausi sitten tarjota teille kappaleen Suomen hallituksen teettämää muistoalbumia. Silloisissa olosuhteissa ei voitu tarkemmin selvittää vuosina 1939-1940 Neuvostoliitto vastaan käydyn puolustussodan syntyä tai kulkua. Nyt kun Neuvostoliitto oli jälleen hyökännyt Suomeen ja Suomen kansan oli uudelleen pakko puolustaa isänmaataan, on Suomen

hallituksen toimesta teetetty liite Suomi-albumiin, jossa kuvataan suhdetta Neuvostoliittoon edellisen sodan alusta uusien taistelujen alkuun, joihin Suomi nyt on pakotettu. Kunniakonsulaatilla on kunnia täten tarjota teille kappaleen mainittua liittää, joka kuuluu aikaisemmin mainittuun Suomi-albumiin, siinä toivossa että sen sisältöön tutustuminen auttaisi muodostamaan oikean käsityksen suomalaisvenäläisistä suhteista, niin kuin nämä viime aikoina ovat kehittyneet. ('s Gravenhage, heinäkuu 1941)".

Kun alkuperäinen muistoalbumi pääsiäisillästi oli kaunis kuvaus Suomesta

exemplaar van dit album aan te bieden. ['s-Gravenhage, April 1941].

Het boek is verluchtigd met een groot aantal foto's, die een beeld scheppen van Finland, zoals dat tegenwoordig helaas niet meer bestaat. Zo zijn er onder andere beelden van Petsamo, de haven aan de Noordelijke IJszee, die na de oorlog aan Rusland moest worden afgestaan. Het is een prachtig historisch document, dat een goed beeld geeft van de bewogen geschiedenis van het land en van de cultuur, zijn economie, kunst en architectuur. Maar bovenal straalt het de trots en vastberadenheid uit van een klein volk,

dat tot iedere prijs bereid is zijn vrijheid te verdedigen. Interessant is verder dat er enkele maanden later, in juli 1941, een bijlage is verschenen, eveneens uitgegeven door het Finse Consulaat, omdat Finland wederom in de oorlog was betrokken.

Ook aan deze aanvullende brochure is een verklarende pagina toegevoegd. De tekst hiervan luidt: "Het Consulaat-Generaal van Finland te 's-Gravenhage had enige maanden geleden de eer U aan te bieden een exemplaar van een op last der Finsche regeering uitgegeven Finland-album. Onder de toenmalige omstandigheden kon over het ontstaan en het

verloop van den in 1939/40 tegen Sovjet-Rusland gevoerden verdedigingsoorlog niet worden uitgewijd. Nu Rusland inmiddels Finland wederom heeft aangevallen en het Finsche volk genoodzaakt heeft opnieuw het vaderland te verdedigen, is op last der Finsche regeering een aanhangsel tot het Finland-album samengesteld, waarin beschreven is de verhouding tot Sovjet-Rusland van den aanvang van den vorigen oorlog af tot het uitbreken van den strijd, die Finland thans is opgedrongen. Het Consulaat-Generaal heeft de eer U van dit aanhangsel, dat U aan het Finland-album gelieve toe te voegen, hierbij een exemplaar aan te bieden,

in de hoop, dat kennisneming van den inhoud zal bijdragen tot het vormen van een juist inzicht in de Finsch-Russische verhoudingen, zooals deze zich in het jongste verleden hebben ontwikkeld. [’s-Gravenhage, Juli 1941].”

Was het oorspronkelijke album hoofdzakelijk een mooie beschrijving van Finland in al zijn facetten, in het aanhangsel wordt uitgebreid verslag gedaan van de voorafgaande Winteroorlog en van de problemen, die de Finse regering in het vervolg hierop heeft moeten verduren van de kant van zijn grote buurman in het oosten. Het pamflet eindigt met de woorden: “Finland

strijd voor en Finland bidt om zijn vrijheid. Het gelovige Finsche volk staat eensgezind achter zijn leiders. Het hoopt en vertrouwt, dat uit dezen oorlogsnacht voor zijn schoone land eindelijk het morgenrood van een blijvenden vrede zal mogen dagen”.

Mooi is ook dat achterin het album een Nederlandse vertaling van “Maamme”, het door de beroemde dichter J.L. Runeberg geschreven Finse volkslied is afgedrukt. In de, wat ouderwetse, vertaling klinkt het eerste couplet aldus: “Ons land, ons land, ons vaderland; Klink luid, o dierbaar woord! Daar rijst geen berg naar ’s hemels rand, daar is geen dal,

daar is geen strand ons liever dan het hooge noord; Dan onzer vaadren grond”.

De vrijheidsstrijd van het Finse volk tijdens de laatste wereldoorlog is in de overige Europese landen intensief meebeleefd en, waar mogelijk, gesteund. Zo hebben verschillende landen humanitaire steun verleend door de uitzending van medische teams, die achter de frontlinies niet alleen de talloze oorlogsgewonden hebben verzorgd, maar ook grotendeels de medische zorg voor de burgerbevolking voor hun rekening hebben genomen. Ook vanuit Nederland is aan het eind van de Winteroorlog door het Nederlandse >

kaikkine näkökohtineen, niin liitteessä kuvataan laajasti aikaisempaa talvisotaa ja niitä ongelmia, joita Suomen hallitus näiden seurausena joutui kestämään suuren itäisen naapurin puolelta. Liite päättyy sanoihin: “Suomi taistelee vapaudestaan ja rukoilee sen puolesta. Uskovainen Suomen kansa seisoo yksimielisesti johtajiensa takana.

Se uskoo ja luottaa siihen että tämän sotayön jälkeen vihdoin koittaa pysyvä rauhan aamurusko tälle kauniille maalle.”

Kaunista on myös se että muistoalbumin loppuun on painettu “Maamme”-laulun hollanninkielinen käänös.

Tämä on kuuluisan runoilijan J.L. Runebergin kirjoittama Suomen kansallislaulu. Siinä, jossain määrin vanhanai-kaisessa, käänöksessä on ensimmäinen säkeistö seuraavanlainen: “ Ons land, ons land, ons vaderland; Klink luid, o dierbaar woord! Daar rijst geen berg naar ’s hemels rand, daar is geen dal, daar is geen strand ons liever dan het hooge noord; Dan onzer vaadren grond”.

Suomen kansan vapautaiste-lua toisen maailmansodan aikana seurattiin ja myötäeltiin muissa Euroopan maissa paljonkin ja, mikäli mahdolista, tuettiin. Monet maat toimittivat humanitääristä tukea lähettämällä lääketie-

teellistä henkilöstöä paikalle, joka ei ainostaan hoitanut lukemattomia sodan uhreja rintaman takana, mutta huolehti myös suurelta osalta siviliväestön lääketieteellisestä hoidosta. Alankomaatakin käsin toimitettiin talvisodan lopussa Punaisen Ristin ambulanssi Suomeen, jossa oli neljä kirurgia ja suuri määrä sairaanhoidajia. Nämä asettuivat Suomen Urheiluopistoon, Vierumäen kansalliseen urheilulaitokseen. Tämäkin mainitaan tuossa albumissa, sivulla 43 olevan kuvan avulla. Isäni, Dr. Jan Schepel, oli yksi näistä kirurgeista, joka vapaaehtoisena lähti Punaisen Ristin mukana, ja näin tapasi äitini, Rauha Salosen, >

Rode Kruis een zogenaamde 'Ambulance' naar Finland uitgezonden, bestaande uit een viertal chirurgen en een groot aantal verpleegkundigen. Zij hebben hun intrek genomen in het Suomen Urheiluopisto,

het nationale sportinstituut in Vierumäki. Dit wordt ook in het album vermeld, aan de hand van een foto op bladzijde 43. Mijn vader, Dr. Jan Schepel, was één van de chirurgen, die als vrijwil-

liger met het Rode Kruis is meegegaan, en zo heeft hij mijn moeder, Rauha Salonen, leren kennen, die als hoofdzuster werkzaam was in het nabijgelegen ziekenhuisje van Hartola. In het Sotamuseo, het

BEDOORTE BIJ
SUOMI—FINLAND
HET LAND VAN DEN VRUHEDSSTRUJD
GARANTIESTUDE EN UITGEBOUDEN OP LUST 1918 FINNISCHE REGERING — APRIL 1918

joka toimi läheisen Hartolan sairaalan ylihoitajattarena. Sotamuseossa Helsingissä on kuluneen kolmen vuoden aikana ollut esillä upea näytely talvisodasta.

Yksi näistä vitriineistä esitteli nimenomaan juuri tämän holmantilaisen ambulanssin työtä,

ja olen ylpeä siitä että isäni Punaisen Ristin univormu oli pantu siihen merkittävästi esille, vanhempien hääkuvan viereen, ja hänellä on päälään tuo univormu.

Lopuksi haluan vielä kertoa muutamalla sanalla president-

ti Risto Rytiä, joka allekirjoitti albumin kunniakirjan, ja myöskin tämän edeltäjästä presidentti Kyösti Kalliosta.

Suomen Tasavallan ensimmäiset neljä presidenttiä olivat K.J. Ståhlberg, Suomen perustuslain luoja, L.Kr.Relander,

oorlogsmuseum van Helsinki, is de afgelopen drie jaar een schitterende tentoonstelling te bezichtigen geweest over de Winteroorlog. Eén van de vitrines was speciaal gewijd aan het werk van de Nederlandse

ambulance en ik ben er trots op dat het Rode Kruis uniform van mijn vader daarin een prominente plaats mocht innemen, naast de trouwfoto van mijn ouders, waarop hij dit uniform draagt.

Tenslotte wil ik nog enkele woorden wijden aan President Risto Ryti, die de oorkonde in het album heeft ondertekend, en diens voorganger President Kyösti Kallio.

>

P.E. Svinhufvud ja Kyösti Kallio. Etenkin Kallio on merkinnyt Suomelle paljon. Hän syntyi vuonna 1873 Yliveskassa Pohjanmaalla maanviljelijän poikana. Jo nuorena hän meni politiikkaan mukaan. Vuodesta 1907 lähtien hän edusti yhtäjaksoisesti Maaseudun

puoluetta. Kaukokatseisesti, oikeudenmukaisesti ja kansan yhtenäisyyden puolesta työskennellessään hän ei koskaan väistänyt vaikeuksia. Ja niin hänen onnistui viedä läpi mm. laki Lex-Kallio joka on tunnettu myös ulkomailta. Valtionpäämiehenä Kyösti Kal-

lio hoiti asioita arvokkaasti ja horjumatta näinä Suomelle äärimmäisen vaikeina aikoina. Hän kumminkin joutui luopumaan virastaan kesken kaiken terveydellisistä syistä. Hän kuoli joulukuussa 1940 traagisella mutta samalla kuitenkin kauniilla tavalla: kun

>

De eerste vier presidenten van de Finse republiek waren K.J. Ståhlberg, tevens schepper van de constitutie van Finland, L.Kr. Relander, P.E. Svinhufvud en Kyösti Kallio. Met name Kallio is voor Finland van grote betekenis geweest. Hij werd in 1873 te Ylivieska in Oostbotnië geboren als zoon van een boer. Reeds jong begaf hij zich in de politiek. In de Kamer heeft hij vanaf 1907 onafgebroken de plattelands-partij gerepresenteerd. Vooruitziend, rechtschapen en werkend voor de eenheid onder het volk, deinsde Kallio nooit terug voor moeilijkheden. En zodoende wist hij onder andere in

de wetgeving de ook in het buitenland bekende Lex-Kallio door te voeren. Als staatshoofd heeft Kyösti Kallio, in voor Finland uiterst moeilijke tijden, de zaken met waardige, vaste hand geleid. Maar om gezondheidsredenen zag hij zich genoodzaakt om midden in zijn ambtsperiode af te treden. Hij stierf in December 1940 op tragische, maar anderzijds toch ook schone wijze: nadat zijn opvolger, de toenmalige premier Risto Ryti, gekozen was en het volk van Helsinki hem op zijn afscheidsrit naar het station op indrukwekkende wijze had gehuldigd, en hij nog juist op het station de erewacht had geïnspecteerd,

Kyösti Kallio

stierf hij op het ogenblik waarop hij de trein, die hem naar zijn landgoed zou voeren,

Risto Ryti

hänen seuraajansa, silloinen presidentti Risto Ryti oli valittu, ja Helsingin väestö juuri oli vaikuttavalla tavalla kunnioittanut Kalliontta jäähyväis-matkalla rautatieasemalla, ja hän vastikään oli tarkastanut kunniavartion siellä, hän kuoli sillä hetkellä kun hän oli astumassa junaan jonka pitä viedä hänet maatilalleen.

Hänen seuraajansa, Risto Ryti, syntyi hänkin maalaistalossa, vuonna 1889 Huittississa, Satakunnassa. Hän oli erikoisen lahjakas, ei ainoastaan lainopiskelijana, mutta myöhemmin myös asianajajana, pankkiirina, ekonomina ja poliitikkona. Risto Ryti oli Suomen presidenttinä koko sitä seuraavan

wilde binnengaan. Zijn opvolger, Risto Ryti, werd eveneens geboren op een boerderij en wel in 1889 te Huittinen, Satakunta. Hij was bijzonder begaafd, niet alleen als rechtenstudent maar later ook als advocaat, bankier, econoom en politicus. Ryti was president van Finland gedurende het gehele verdere verloop van de oorlogsperiode, namelijk van 1940 tot 1944. Tijdens deze moeilijke dagen lukte het hem, door zorgvuldige en verstandige diplomatie, om steeds de onafhankelijkheid van Finland te bewaren. Hoewel hij thans wordt gezien als een held, werden zijn acties tijdens de oorlog, met name door de Finse communisten, later in

twijfel getrokken en werd de schuld van het oorlogsverloop hem in de schoenen geschoven. Hij werd tenslotte, onder grote druk van de Sovjet Unie, in een algemeen als illegitiem beoordeeld proces, tot een gevangenisstraf van 10 jaar veroordeeld. In 1949 werd hem echter door zijn opvolger, President J.K. Paasikivi, vanwege ernstige gezondheidsredenen, gratie verleend. Vlak voor zijn dood, in 1956, werd hem door de Universiteit van Helsinki een eredoctoraat verleend in de politieke en sociale wetenschappen. Hij werd uiteindelijk met presidentiële eer ten grave gedragen.

Sibrand Schepel

sota-ajan, nimittää vuodesta 1940 vuoteen 1944.

Nämä vaikeina aikoina hänen onnistui, tarkan ja järkevän poliittikan avulla, jatkuvasti säilyttää Suomen itsenäisyden. Vaikkakin häntä nykyisin pidetään sankarina, etenkin Suomen kommunistit epäilivät hänen sodanaikaisia toimiaan ja hänestä tehtiin sotasyyllinen. Lopuksi hänet tuomittiin 10 vuoden vankeuteen, yleisesti laittomaksi arvostellussa oikeudenkäynnissä, Neuvostoliiton kovan painostuksen seurauksena. Vuonna 1949 hänet kuitenkin armahdettiin seuraajansa presidentti J.K. Paasikiven toimesta, syynä olivat Rytin vakavat terveydel-

liset ongelmat. Juuri ennen Rytin kuolemaa vuonna 1956, Helsingin Yliopisto myönsi hänelle valtiotieteen tiedekunnan kunnianatohtorin arvon. Lopulta hänet haudattiin valtionpäämiehelle kuuluvin kunniatosituksin.

Sibrand Schepel
Käännös: Marjut Suvisaari

ALGEMENE LEDENVERGADERING VNF 2013 OP UNIEKE PLEK!

De Algemene Leden Vergadering van de VNF is op 3 maart jl. gehouden in het natuurgebied de Oostvaarders. Met een waterig zonnetje, maar toch droog en helder weer konden we genieten van het mooie Hollandse landschap van water, poldergebied, duizenden ganzen, eenden, reigers, kuddes half wilde konikpaarden en heckrunderen die als

natuurlijke grazers dit gebied bevolken.

Het gebouw waarin de vergadering gehouden werd gaf een fantastisch panoramabeeld over dit mooie natuurgebied en met vaste verrekijkers hadden we ruim zicht op de grote groepen dieren in een prachtig waterlandschap. De vergadering zelf is goed verlopen en alle ter stem-

ming ingebrachte voorstellen zijn door de aanwezige leden geaccepteerd. De kascontrolecommissie heeft het bestuur gedechargeerd voor zijn inspanningen in 2012 en de nieuwe kascontrolecommissie voor 2013 is voorgesteld. Ook heeft het bestuur de nieuwe secretaresse, Noora van Doornewaard voorgesteld die de vorige secreta-

VUODEN 2013 YLEINEN JÄSENKO-KOUS AINUTLAATUISELLALLA PAIKALLA!

Viime maaliskuun yleinen jäsenkokous pidettiin Oostvaarders-luonnonsuojelualueella. Saimme nauttia kuivankuullaassa aurinkoisessa säässä Hollantilaismaisemasta vesineen, poldereineen, tuhansine hanhineen, sorsineen, harmaahaikaroineen, konikhevosalmoineen ja Heckin alkuhärkineen.

Rakennus missä kokous pidettiin tarjosi meille fantastisen panoramaan luontoalueelle. Paikalle oli asetettu kiikareita joilla oli hyvä katsella vesimaaosta eläimineen.

Kokous sujui niin sutjakkaasti, että kaikki ehdotukset hyväksyttiin. Tilintarkastajat kiittivät kuluneesta vuodesta

2012 ja tekivät ehdotuksen uusista tämän vuoden tilintarkastajista. Noora van Doornewaardia ehdotettiin sihteeriksi Marjut Suvisaaren jättäessä viran 4 vuoden jälkeen. Marjut itse ei ollut läsnä paikalla, silti puheenjohtaja Elina Peltola halusi kiittää häntä ja lopettavia johtokunnan jäseniä heidän

resse Marjut Suvisaari na een periode van ruim vier jaar gaat vervangen. Marjut die zelf niet aanwezig kon zijn werd door de voorzitter Elina Peltola, bedankt voor haar goede inspanningen evenals de aftradende bestuursleden. Het bestuur bestaat nu uit vier leden en is nog steeds op zoek naar een vijfde bestuurslid om ondersteuning te geven aan de geplande activiteiten.

Al met al was het een interessante en leuke middag in een voor velen nog onbekend stukje Nederland. Het wordt weer een uitdaging om dit volgend jaar te overtreffen.

Jacques Groenendijk

työpanoksestaan. Johtokunasta puuttuu yhä viides jäsen jota kaipaisimme kipeästi auttamaan suunniteltujen aktiviteettien järjestämisessä.

Kaikenkaikkiaan mielenkiintoisen ja mukava iltapäivä tässä monille tuntemattomas- sa Hollannin kolkassa. Tulee olemaan vaikeaa löytää yhtä hyvä paikka ensi vuodeksi.

Jacques Groenendijk
Käännös: Minna Räty

Belangrijke adressen

In Nederland - Alankomaissa

Ambassade van Finland

Suomen suurlähetystö

Groot Hertoginnelaan 16
2517 EG Den Haag
tel: 070-346 9754
fax: 070-3107174
info.haa@formin.fi
www.finlande.nl

Finse Zeemanskerk Suomen Merimieskirkko

's-Gravendijkwal 64
3014 EG Rotterdam
010-436 6164
www.merimieskirkko.be/nl_index_fi.html

Finse Zaterdagschool

Suomalainen
Lauantaikoulu
Suomen Merimieskirkko
's-Gravendijkwal 64
3014 EG Rotterdam
informatie - tiedustelut:
www.lauantaikoulu.nl

Finnish Dutch Trade Guild

p/a Patrice van der Heiden
Musholm 149
2133 HR Hoofddorp
www.fdtg.eu

Cultureel attaché van de VNF

Alexander van Hoboken
Maanstraat 29
6543 VR Nijmegen
024-3783024
avanhoboken@yahoo.com

Finse school - *Suomikoulu*

The American School
of the Hague
Rijksstraatweg 200
2241 BX Wassenaar
informatie - tiedustelut:
Kirsti Vaaranamäki, voorzitter
opettajat@suomikoulu.nl
www.suomi-koulu.nl

Finse School Utrecht en Omgeving

Utrechtin alueen Suomi-koulu
p/a Terhi Halme
Govert Flincklaan 11
1213 En Hilversum
www.utrechtinsuomikoulu.fi

In Finland - Suomessa

Nederlandse Ambassade in Finland:

Erottajankatu 19B,
FI-00130 Helsinki,
tel: +358-(0)9-228920
fax: +358-(0)9-22892228
nlgovhel@kolumbus.fi
www.netherlands.fi

Nederlandse Vereniging in Finland

Secretariaat Vetelaisenkuja
390540 Oulu
secretariaat@nederlandsvereniging.fi
www.nederlandsevereniging.fi

Colofon

De vereniging Nederland-Finland werd opgericht op 27 oktober 1923. Aviisi is het officiële contactorgaan van de vereniging en verschijnt vijf keer per jaar. Leden van de vereniging ontvangen Aviisi gratis.

Aviisi

Jaargang 22
Jaar 2013
Nummer 3
Vormgeving
Daniël Loos
info@bureaucontrapunt.nl

Eindredactie

Hans Adamse
(hoofdredacteur)
aviisi@vnf.nu
Minna Räty(Fins)
aviisi@vnf.nu

Eindverantwoording

het bestuur

Drukwerk
Via ASB drukwerk-begeleiding

Oplage

550

ISSN

1566-8542

Kopij

Kopij voor de volgende
Aviisi kan per e-mail voor
20 augustus 2013 aan
het secretariaat gezonden
worden: aviisi@vnf.nu.
Kopij kan worden aangeleverd in één van de volgende bestandsformaten:
Word, RTF of ASCII tekst.

Beelden in de hoogst beschikbare kwaliteit aanleveren (ca. 2000 pixels of meer).

De verantwoordelijkheid voor de inhoud van artikelen in Aviisi die door derden geschreven zijn, ligt bij de betreffende auteurs.

De redactie van Aviisi behoudt zich het recht voor artikelen in te korten of niet te plaatsen.

Website VNF

www.vnf.nu
Ad Bats
(webmaster)
webmaster@vnf.nu
Peter Glebbeek
(technisch beheer)

Ledenadministratie, & secretariaat

Noora van Doornewaard
info@vnf.nu
06-55802120

Bankrekening vereniging 54.92.86.705 te Den Haag

Bestuur Vereniging Nederland-Finland

Voorzitter
Elina Peltola
voorzitter@vnf.nu

Vice-voorzitter
Jacques Groenendijk
vice-voorzitter@vnf.nu

Ledenwerving en advertenties

Jacques Groenendijk
vice-voorzitter@vnf.nu

Bestuurslid PR & Aviisi

Marjo Kool
pr-aviisi@vnf.nu

WORD LID!

Naam: _____

Voorletters: _____

M / V * _____

*doorhalen wat niet van toepassing is

Adres: _____

Postcode: _____

Woonplaats: _____

E-mail: _____

Telefoonnummer: _____

Datum: _____

Aanmelding als lid 'Vereniging Nederland-Finland':

Uw aanmelding kunt u naar onderstaand postadres sturen of per e-mail naar: info@vnf.nu.

Secretariaat Vereniging Nederland-Finland

Honigbijenhof 6

6533 RW Nijmegen

Voor vragen: bel met 06-55 80 21 20

info@vnf.nu

Zo spoedig mogelijk na ontvangst van uw aanmelding sturen wij u een bevestiging met een nummer van Aviisi, de brochure 'Finland in Nederland' en de contributierekening. Nadat wij u als lid hebben ingeschreven ontvangt u automatisch het eerst volgende nummer van ons verenigingsmagazine 'Aviisi'. De contributie bedraagt per jaar (1 januari tot en met 31 december) voor VNF-leden € 27,-. Contributie bedraagt voor bedrijfsleden € 79,- (incl. weblogo).

De statuten van de vereniging kunt u op onze website (<http://www.vnf.nu>) onder 'De Vereniging' vinden. Met uw aanmelding accepteert u onze statuten. Heeft u geen internet dan sturen wij graag op uw verzoek een exemplaar toe.

**Vereniging Nederland-Finland
Alankomaat-Suomi yhdistys**

LIITY JÄSENEKSI!

Nimi: _____

Kutsumanimi: _____

M / N

*) poista toinen, jätä vain oikea vaihtoehto

Osoite: _____

Postinumero: _____

Asuinpaikka: _____

Puhelinnumero: _____

Päivämäärä: _____

Ilmoittautumisen Alankomaat-Suomi Yhdistyksen jäseneksi voit lähettää postitse allaolevaan osoitteeseen tai sähköpostitse osoitteeseen: info@vnf.nu

Secretariaat Vereniging Nederland-Finland
Honigbijenhof 6
6533 RW Nijmegen
Solita 06-55 80 21 20
info@vnf.nu

Mahdollisimman pian ilmoittautumisenne jälkeen lähetämme teille postissa vahvistuksen ja liitteenä kappaleen Aviisi-lehteen, esitteen 'Suomi Alankomaissa' sekä jäsenmaksulaskun.

Kun olet ilmoittautunut jäseneksemme, saat heti seuraavaksi ilmestyvän yhdistyksen jäsenlehden 'Aviisin' numeron.

Jäsenmaksu on vuodessa (1. tammikuuta - 31. joulukuuta):

Jäsen sekä samassa taloudessa asuva partneri ja alle 18 vuotiaat lapset 27,- euroa ja yritysjäsen 79,- euroa (sisältää weblogon).

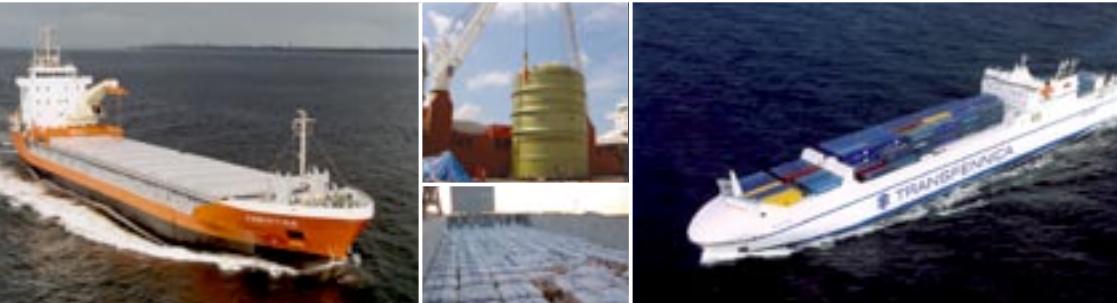
Nettisivultamme www.vnf.nu alaosikosta «Yhdistys» löydät yhdistyksen säännöt. Ilmoittautuessasi jäseneksi samalla hyväksyt nämä säännöt. Huom. Säännöt ovat toistaiseksi vain hollanninkielessä (Statuten).

Vereniging Nederland-Finland
Alankomaat-Suomi yhdistys

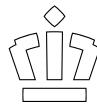
the s spliethoff group

Radarweg 36
1042 AA Amsterdam
The Netherlands

P.O. Box 409
1000 AK Amsterdam
The Netherlands

Tel: +31 (0)20 4488 400
Fax: +31 (0)20 4488 500
E-mail: gogracht@spliethoff.com
Internet: www.spliethoff.com

Rokade Advies B.V.

Fiscalisten/Verolakimiehet
Juristen/Lakimiehet
Administrateurs/Kirjanpitäjät